

Son Dakika:

Almanya YUGOSLAVYA ve YUNANISTANA ilâniharb etti

Alman kıt'aları iki memleket hududlarına tecavüz ettiler

Berlin 6 (A. A.) — Alman radyoları tarafından bu sabah bildirildiğine göre Almanya Yugoslavyaya ve Yunanistana birer mufassal ultimatoma tevdi ederek bu iki memlekete ilânı harb ettiğini bildirmiştir.

Alman motörlü kıt'aları ultimatoma tevdi edildiği dakikadan itibaren Yugoslav ve Yunan hududlarına tecavüz etmişlerdir.

Alman Hariciye Nazırı Fon Ribbentrop hariciye nezareti salonlarından birinde matbuat mümessillerine kabul ederek Yugoslavyaya ve Yunanistana tevdi edilen notaların metnini okumuş ve keyfiyeti kendilerine bildirmiştir.

Harb başladı

Berlin, 6 (A.A.) — Bu sabahın ilk saatlerinden itibaren Alman kuvvetlerinin Yugoslavyaya arazisine girdikleri ve muhasamatın başladığı öğrenilmiştir.

Hitler dün gece nutuk söyledi

Berlin, 6 (A.A.) — Hitler dün gece Yugoslavyaya ile Yunanistana ilânı harbedilmesi münasebetiyle bir nutuk söylemiştir.

Yugoslavya ile Sovyetler arasında imzalanan pakt

Moskova, 6 (A.A.) — Moskova radyosu tarafından dün gece bildirildiğine göre Yugoslavya ile Sovyet Rusya arasında bir dostluk ve ademi tecavüz paktı imzalanmıştır. Sovyetler tarafından başkıl Molotof, Yugoslavya tarafından da elçi Gavriloviç paktı imzalamışlardır.

Tunanın Belgradtan görünüşü

Yugoslav hükümet merkezi naklediliyor

Berlin, Alman - Yugoslav münasebatının kesildiğini bildiriyor

Yunan ve Yugoslav ordularile İngiliz cüzütamları Arnavudluk hududunda toplanmış

Nevyork 5 (A.A.) — Amerika radyosunun bildirdiğine göre, Yugoslav hükümetinin Belgradtan başka bir yere naklini başvekil General Simoviç emretmiştir.

Bugün Yugoslavyada askerî hazırlıklar yapılmaktadır.

Münasebat kesildi mi?

Berlin 5 (A.A.) — Yarı resmi bir tebliğde deniliyor ki:

Alman hariciye nezaretinde beyan olunduğuna göre, Yugoslavyanın vaziyetinde ve Almanyanın da hattı hareketinde hiç bir değişiklik (Devamı 3 üncü sayfada)

MACAR YUGOSLAV HUDUDU KAPATILDI

Alman motörlü kıt'aları Yugoslav hududuna doğru ilerliyorlar

Dün akşamki Radyo gazetesinden:

Bugün Berlinde, Alman - Yugoslav münasebatı hakkında beyanatta bulunan Alman yarı resmi bir sözcüsü, iki memleket arasındaki siyasi münasebatın hemen hemen inkıtaa uğramış olduğunu söylemiştir.

Alman motörlü kıt'aları Pesteden geçerek Yugoslavyaya hududuna doğru gitmektedirler. Macar - Yugoslav hududu kapatılmış ve Tuna üzerindeki seyrüsefer durmuştur.

Macar demiryolları, şimdi Alman askerî nakliyatına tahsis edilmişlerdir.

(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Yugoslavya harbe hazır vaziyette

Umumî seferberlik

Silâh taşımaya elverişli erkekler askerî hizmete çağırıldılar

Hariciye nazırı: «Eğer çarpışmak lâzım gelirse çarpışacağız» diyor

Belgrad 5 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Kral İkinci Pierre tarafından emre edilen bir kararname mucibince Yugoslavyanın bütün müsellâh kuvvetleri 1 Nisan 1941 tarihinden itibaren harbe hazır bir vaziyete konulmuştur.

Harb tehlikesi

Belgrad 5 (A.A.) — Ofi eski Fransız ajansı bildiriyor:

Kralın, bütün Yugoslav müsellâh kuvvetlerinin harbe hazır bulundurulduğunu bildiriyor. (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Irakta hükümet darbesi

Royter diyor ki

«İngiliz aleyhdarı darbe bizim aleyhimize dönebilir,,

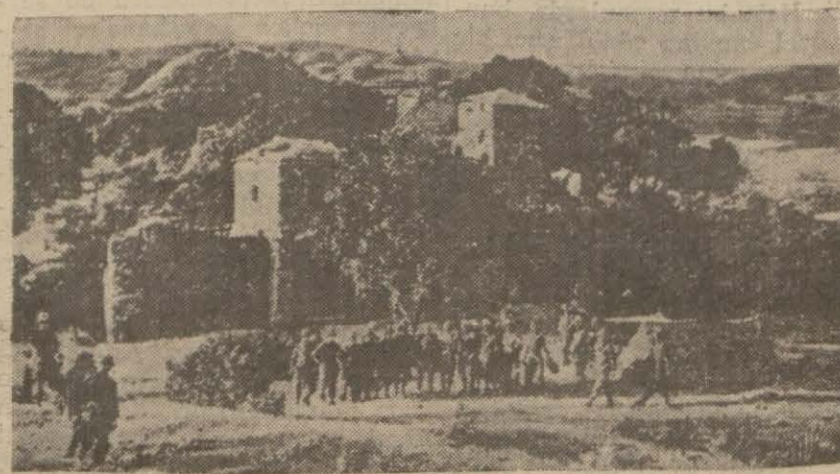
Londra 5 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muhabiri, Irakta hükümet darbesine benzer bir hareket yapıldığı hakkında Londraya haberler geldiğini bildiriyor. (Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

General diyor ki

Bulgaristanda istikbal endişesi ve vicdan azabı

Yazan: H. Emir Erkilet

Balkanlarda bugün şahid olduğumuz şiddetli buhranın sebep ve müsebbiblerinin başında bizzat Bulgaristanın geldiğine zerre kadar şüphe edilemez. Çünkü onlar, tadilci politikaları dolayısıyla, Balkanları dıştan gelebilecek her türlü siyasi entrika ve askeri taarruzlara karşı koruyabilecek yegâne müessir çare olmak üzere kabul ve tasdik edilmiş olan Balkan ittifak ve ittifakına kasden girmediler. Gir-memekle de böyle bir ittifak ve ittifakın fiilen vücut bulması imkânlarını yok ettiler. Birleşe. (Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

Adua'da Ras Seyum'un sarayı

Adua da zaptedildi

Bingazi mintakasında İngilizler vaziyete hâkim

İngiliz kuvvetleri Adis - Ababaya 145 kilometre mesafede

Kahire 5 (A.A.) — Şimali Habesistanda kâin Adua İngiliz ve imparatorluk kuvvetleri tarafından zaptedilmiştir.

Libyada

Kahire 5 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumi kararğahının tebliği:

Libyada: Bingaziden şarka doğru ilerleyen düşman kuvvetleri muvaffakiyetle tevkif edilmiştir. Vaziyete kuvvetli bir surette hâkim bulunuyoruz.

Eritrede: Asmara'dan ileri hareketimiz devam etmektedir. İleri kollarımızla Adalın şarkında (Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Havalarda faaliyet

Libyada 6 Alman tayyaresi düşürüldü

Diredauada birçok İtalyan tayyaresi İngilizlerin eline geçti

Kahire 5 (A.A.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri umumi kararğahının tebliği:

Libyada: Libya'nın garb havzasında Perşembe ve Cuma günleri mühim faaliyetler olmuştur. Avustralya hava kuvvetlerine mensub avcılar yaptıkları taarruz keşiflerde 3 tane Messerschmitt 110 ve 3 tane Yunkers 88 tipinde tayyare düşürmüşler ve diğer bazı tayyareleri de ehemmiyetli hasarlara uğratmışlardır. Bunların üstlerine dönmemiş olmaları, muhtemeldir. Avustralya tayyareleri hiç bir zarara uğramamışlardır. (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Boyun eğmeyiz

«Türkiye bir tecavüz karşısında tarihten bütün erkek milletleri gibi yekpa olarak harekete geçecektir,,

Mardin meb'usu Muhittin Birgen, Eminözü Halkevinde, mühim bir konferans veriyor

Dün akşam saat 21 de Eminözü Halkevinde çok kalabalık bir halk kütlesi huzurunda Muhittin Birgen, «Dünya ahvali karşısında Türkiye millî birlik mevzuu bir konferans vermiştir.

Hatib konferansına, dünyanın tarihini hiç bir devrinde benzerine tesadüf edilmiyen bir mücadele, bir emniyetsizlik ve huzursuzluk içinde bulunduğunu, dünyanın daha ne gibi akibetlere sürükleneceğini kimse tahmin edemeyeceğini söyleyerek başlamış, harbin diğer harblere benzemeyen karakterizlik taraflarını izah ettikten sonra demiştir ki:

«Şimdilik uyanık ve dikkatli bir seyircisi olduğumuz bu muharebenin muayyen bir harp sahnesi yoktur. Ateş bugün şarka, yarın şimalde, öbür gün garbde veya cenubda, her yer ve zaman zaman» (Devamı 3 üncü sayfada)

Muhittin Birgen

Dedikodulu bir anke

Yeni bir edebiyat ve yeni bir edebî zümre var mıdır?

Halid Fahri Ozansoy: «Bu his ve lisan anarşisi içinde yeni bir edebiyatın mevcut olabilmesi imkânsızdır,, diyor

Bizde yeni bir edebiyat ve yeni bir edebî zümre teşekkül etmiş midir?

Bu mevzu etrafında açtığımız anket edebiyat âlemimizde yeni bir fırtına kopardı. Babiâli caddesinin tanınmış kalemleri gençleri topyekûn inkâr ederken, birbirlerine de tarizlerde bulundular.

Bugün de gençlere senelerden beri hocalık etmiş, onların yetiştirmeleri için elinden geleni yapmış; Yedi meşaleciler başta olmak üzere edebî teşekküllere yol göstermiş olan şair Halid Fahri Ozansoy anketimize cevap veriyor. Fakat, gençler hakkında daima müsamahakâr davranmış olan Halid Fahri bile son yıllarda ortaya atılan garib şiir örnekleri karşısında artık müsamaha gösteremez olmuştur. Halid Fahri Ozansoy, diyor ki:

«Ortada yeni edebiyat diye karışık bir şey var amma, ne? Ne terakibi muayyen, ne tahlihi muayyen; hangi haleti ruhiyeden gelir,» (Arkası sayfa 2 sütun 6 da)

Halid Fahri Ozansoy

Dünkü millî küme maçları

İstanbulspor, Ankaranın Gençlerbirliğini 5-2 yenildi

Beşiktaş da hâkim bir oyun oynadı ve Demirsporu 3 - 1 mağlûb etti

İstanbulspor - Gençlerbirliği maçından bir sahne (Yazı: 7 nci sayfanın 2 nci ve 3 üncü sütunlarında)

Hergün

Bir İmparatorluğun
Sukutu

Muhittin Birgen

Kış mevsimi Afrika mevsimi oldu. Evvelâ şimali Afrikada, sonra da Şarkta, mevsimin en büyük muharebeleri cereyan etti. Şimali Afrikada İtalyan ordusu büyük zayıflığa uğradıktan sonra Bingazi ile Trablusu ayıran çöle kadar bütün sahayı hasımlarına bıraktılar. Eğer Alman tayyarelerinin ve nihayet Alman kuvvetlerinin müdahalesi olmasaydı, belki de bütün şimali Afrikayı şimdiye kadar ellerinden çıkarmış bulunacaktık. Şimdilik bu tehlikeyi bertaraf etmiş görünüyorlar. Bu sahada Alman yardımı nereye kadar gidebilir ve ne netice verebilir? Bunu bilmeyiz. Fakat, şunu söyleyebiliriz ki, imkânları zengin olmayan bu yardım, kifayet haddini bulmadığı takdirde İtalyanların şimali Afrikadaki vaziyetleri de er veya geç tehlikeye düşecektir.

Afrika muharebelerinin en mühim kısmı ise şarkı Afrikada cereyan etti. Halen en vahim devri gelmiş görünüşte bu mücadele esnasında, İtalyanlar şarkı Afrikayı kabil olduğu kadar uzun bir zaman için müdafaa edebilmek üzere ellerinden gelen herşeyi yaptılarsa da ya talih yar olmadı, yahud da kuvvetlerin kifayet etmedi, neticede bütün bir imparatorluğu kaybetmek vaziyetine düştüler. Habeşistan, Eritre ve Somali, bu üç Afrika parçası bir araya geldiği zaman İtalyanın birkaç mış bir toprak teşkil edebilecek bir saha dü. İtalya bunu halen kaybetmiş bulunuyor.

İtalyanlar diyebilirler ve zaten de diyorlar ki, mesel toprak meselesi değildir; Afrikamın ve müstemleke meselelerinin ne olacağını harbin neticesi gösterecektir. Harb de Afrikada değil, ötede, İngilterede, de nizerde vesairede kazanılacaktır. İngiltere gibi bir kuvvetle mücadele etmek kolay iş olmadığını biliriz. Biz bu mücadeleyi bile bile kabul etmekle bir zaten aslı büyük cesareti göstermiş oluyoruz!

Nazarı olarak bu sözlerin doğru tarafı yok değildir; ameli olarak, bu siyasetin verebileceği mahsulün ne olacağını da elbet göreceğiz. Fakat, şimdiden şunu tesbit edebiliriz ki İtalyanın güzel bir imparatorluk sahası düşmüştür.

Bu yeni harbin tarihi yazıldığı ve bu esnada İtalya siyaseti tahli ve tenkid edildiği zaman, tarihcilerin üzerinde uzun uzun duracakları bazı noktalar bulunacaktır.

Mesela şimdiki kadar İtalya, bütün muvaffakiyetlerini, kendisini denize hâkim olan kuvvet tarafında tutmak sayesinde elde etmiş veyahud, Trablus ve Habeşistan tecavüzlerinde olduğu gibi, denize hâkim olan tarafın kat'î bir muhalefetine uğramıyacağına emin olduğu zamanlarda, münferiden hareket etmiş. Bu kaide haricinde hiçbir İtalyan muvaffakiyeti mevcut olmadığı halde, bu defa, neden dolayı İtalya, kendisini bu kadar tehlikeye attı?

Hâdiseleri tahli ve tenkid ile uğraşacak olan tarihçiler, mümkün dır ki, bu sualın cevabını bulmaya çalışırken, İtalyanın bu defa bir takdir hatası yaptığına kani olurlar. Bu hata, Fransa ordusunun inhilâli üzerine harbin artık bittiğine kanaat getirmekten ibarttır. Fakat, bitmemiş bir harbi bitmiş gibi görmek, alelade bir yolculukta, yolun nihayetini görmekte bir göz galatı yapmak gibi bir şey olamaz. İtalyanın yaptığı hata, bir imparatorluğun sukutuna sebep olduğu gibi, belki bu kadarla da kalmıyacak ve ya - rum asırdanberi mütemadiyen ileri giderek huzur ve refaha kavuşan bir milletin bütün hayatını berhad edebilecektir.

Fakat, tarihçilerin meşgul olacakları noktalar bundan ibaret değildir. Yunanistana taarruz misalinde, sade siyasi değil, aynı zamanda askerî sahada da ağır takdir hataları vardır. Yunanistanın siyasi vaziyetini bilmemek bir hata, İtalyan ordusunun kuvvetini ve imkânlarını tanımamak da ayrı bir hatadır. Hâdiseler gösteriyor ki devlet adamlarının hataları daima neticeleri ağır oluyor ve bunlardan da bizzat o hataları işlemiş olanlardan ziyade bütün bir millet kütlesi zarar görüyor.

İtalyan milleti, çok eski bir zamanlardanberi giriştiği müstemleke mücadelesinde pek çok emek, pek çok kan ve pak çok servet sarfetmişti. Bu fedakârlıklar berhava olmuş, İtalyanın bütün müstemleke kuvveti birkaç ay içinde eriyip gitmiştir.

İtalya, harek kendi intihab ettiği tarihte girdi; istediği kadar hazırlamak fırsatlarını buldu. Hazır değildiyse niçin girdi? Hazır idiye. (Arkası sayfa 4 sütun 6 da)

Resimli Makale:

Çok zeki, çok bilgin, çok dürüst ve çok terbiyeli olabilirsiniz, muhittinize intibak etmediğiniz dakikada bütün bu meziyetleriniz hep birden kıymetlerini kaybederler, meziyet ve haslet iken büyük bir kusur olarak görünürler.

Hak hiç bir zaman ve hiç bir yerde akalliyetin eline geçmemiş, her vakit kuvveti temsil eden ekseriyette görünmüştür. Doğruyu siz görmüş olabilirsiniz, fakat yapacağımız şeyi evvelâ muhite intibak etmek, vaziyeti düzeltmeyi tedrici harekete bırakmaktır.

NİÇİN NEREDE, NASIL?

Ateşin tarihi

İnsanlar ateşi ilk defa nasıl elde ettiler, kibrit niçin yanar, insanlar ne zaman danberi kibrit kullanıyorlar?

Kışın geceleri sobada çıtırdayan odunları seyretmek ne zevkli bir şeydir. İnsan ateşe baktığı zaman hayalinde binbir şey canlanır; yanan şehirler, muhasara edilmiş kaleler gözü önüne gelir. Odunların çıtırdası silah seslerini andırır; aleşlerin dili ise, kalenin duvarlarında kuşuşan askerleri hatırlar.

Çok eski zamanlarda insanlar ateşin içinde ateşten bir takım kertenkelelerin yaşadığına kani imişler, ve bu kertenkelelere «ateşin ruhu» derlermiş.

Ateşin mukaddes ve ilâhî telâki edildiği zamanlar da olmuş. Bu devirde insanlar ateşin şerefine muazzam mabedler inşa ederlermiş. Bu mabedlerde ateş ilâhının şerefine yakılan meş'aleler, yüzlerce yıl hiç sönmeyen yanarlarmış.

Sönmeyen ateşi muhafaza etmek âdeti, yer yüzünde mevcut âdetlerin en eskilerinden biridir. Ve bu âdet hiç de sebatsız değildir. Çünkü bundan on binlerce yıl evvel insanlar ateş yakmasını bilmezlerdi. Bu çok eski devirlerde ateş yakılmaz, fakat, upki, çok kıymetli maddeler gibi bulunurdu. Bu vaziyet karşısında ateşe fevkalâde büyük bir ihtimam gösterilmesi, sönmemesine dikkat edilmesi, büyük bir dikkatle muhafaza edilmesi, tabii sebatsız değildir. Çünkü binbir güçlükte elde edilen bu ateş söndüğü takdirde bunu bir ikinci defa ele geçirmek adeta imkânsızdır! Çünkü yukarıda da söylediklerimiz gibi insanlar ateş elde etmesini, ateş yakmasını henüz bilmiyorlardı.

Acaba insanlar ilk defa ateşi nasıl elde ettiler?

Bu hususta ilk hatıra gelen yıldırım olabilir. Düşen bir yıldırımla ağaçın ateş alarak alev alev yanması ya başladığı çok vakidir. O zaman kadar hiç ateş görmemiş olan insanlar bu ateşten canavarın büyük bir çatırdı ile ağaç dallarını silip süpürmüşler, ateşten dillerle ağacın körpe kabuklarını yalamışlar, kim bilir ne büyük bir korku ile seyrediyorlardı. Bu ilk insanlar, bu korkunç ağaca bir türlü yaklaşılamaz, fakat ondan bir türlü uzaklaşmak da istemezlerdi! Çünkü soğuk bir gecede, yanan bir ağacın yanından durmak onları hem ısıtır, hem aydınlatırdı.

İptidai insanlar cesur mahlûklardı. Bunlar sık sık muazzam mamotlarla, korkunç dağ ayılarıyla mücadeleye girişmek mecburiyetinde kalırlardı. Bu vaziyetler onların cesaretini arttırmıştı. İşte bundan ötürüdür ki, iptidai insanların içinde, ateşe, bu mahiyeti bilinmeyen korkunç canavara, yaklaşmak cesareti gösterenler de bulundu. Yanan

Eski devirlerde ateş yakma usullerinden biri

bir ağaç parçasını, bu korkunç nesneyi, ilk defa kimin yakalayıp kulübesine getirdiği, tabii malûmu müz değildir. Belki de bunu bir kişi değil, muhtelif yerlerde birbirinden habersiz, yüzlerce kişi yapmış olabilir. Fakat ne olursa olsun, elde edilen birçok delilere nazaran, bazı insanların «Bu korkunç canavar» evlerine getirecek, upki ya - bani bir hayvanı ehlileştirir gibi ehlileştirdikleri muhakkaktır.

Bu iptidai, bu kılı insanların bu harikulâde keşifleri yanında, ilk elektrik lâmbasını icad eden Edison'un keşfi hiç kalır. Çünkü ateş bulunmasaydı, yahud ateş keşfedilmeseydi, bizim bugün de iptidai insanlardan pek az bir farkımız olurdu.

Parlak ateş iptidai insanların kuvvetlerini, kulibelerini aydınlatırdı; fakat insanlar ateş elde etmesini öğreninceye kadar aradan daha on binlerce yıl geçti. İnsanların, ortada hiçbir şey yokken, ateş elde etmesini öğrenmeleri çok mühim bir hâdisedir. Çünkü insanlar ateş elde etmesini öğrendikten sonra, artık onu kaybedeceğine diye korkmalarına, üzülmelerine de bir sebep kalmamıştır. Yağmur veyahud tufanlar ateşi mi söndürmüştü? Varsın söndürsün, yenisini yakmak pekâlâ mümkündür.

Fakat insanlar ateş elde etmesini öğrendikten daha çok zaman sonra da mabedlerde, hiç sönmeyen ateşler yanmakta devam etti. Bu ateşler, insanların ateş elde etmesini bildedikleri zamanların bir hatırası, bir sembolü olarak yanıyorlardı.

Fakat tuhaf değil midir, insanın en iptidai ateş elde etme usulleri bugüne kadar muhafaza edilmekte. İptidai insanlar, tahtaları, yahud odun parçalarını birbirine sürterek suretile ateş elde ederlerdi. Biz de kibriti, kibrit kutusuna sürterek suretile elde etmekteyiz. (Arakası sayfa 4 sütun 5 te)

Devlet konservatuvarında
(Tosca) operası

Yazan: Ekrem Reşid

İtiraf etmek lâzımdır ki radyomuzun başında ecnebi istasyonlarını yokladığımız zaman güzel opera temsillerine tesadüf ettüğümüzde, eseri kemali zevkle dinlerken, bizde böyle temsiller ve rileyemediğine üzülyorduk. Bilhassa, mesela (La Traviata)yı Rum, (Carmen) i Bulgar, (Don Giovanni)yi Sırb lisanlarında duyduğumuz zaman gıpta ediyor, bunlar ve bunlara mümasil şaheserlerin Türkçelerini dinlemek kabil olma dığına esefleniyorduk. Operaya malik olmamak her memleket için belki büyük bir nakise değildir. Yaşamakta olduğumuz günlerde operadan evvel düşünecek daha çok mühim işlerimiz de var; fakat ne de olsa, ilerlemekte gösterdiğimiz sonsuz maharet, attığımız muazzam hamleler meyanında neden san'at mahareti, san'at hamlesi olmasın? Nenen beynelmîlî şöhreti haiz eserleri türkçe olarak Türklerden dinlemiyelimiz?

Çarşamba 2 Nisan 1941 -kemali faharla kaydedilecek bir tarih - saat üç buçukta ajans haberlerini dinlemek üzere radyomuzu açtığımız zaman pek hoş bir (surprise)le karşılaştık. Spiker, Devlet konservatuar talebisi tarafından Ankara Halkevinde temsil edilecek olan (Tosca) nun ikinci perdesini dinliyeceğimizi bize müjdeledi. Hele bu zamanlarda, bundan güzel, bundan gönül açıcı bir haber vermesine imkân yoktu. Dünyanın her tarafında duyulan dövüş, savaş, harb, darb sesleri, bomba gurültüleri, yangın kızıllıkları arasında yükselen tatlı ve nefis bir ahenk...

Büyük bir dikkatle, sonsuz bir zevkle, derin bir heyecanla, yakın bir maziye kadar daha (Tosca) nun belki ismini bile işitmemiş olan gençlerimiz tarafından türkçe (Tosca) nun temsilini dinledik. Bu temsil mükemmel miydi? Bilmiyoruz. Mükemmel olmasının arzu ederiz, fakat genç talebelerimizin ilk adımlarında kendilerini beynelmîlî şöhret sahibi san'atkarlarla mukayese etmek insafsızlık olacağını da biliyoruz. Esasen böyle bir mukayese de akıldızdan bile geçemezdi, zira duyduğumuz yegâne his gururdu. Radyo vasıtasıyla gerek takip edilmiş temsil, gerek dinlenmiş sesler hakkında kat'î söz söylenemez. Perdenin sonunda işittiklerimiz sürekli alkışlar müstakbel san'atkarlarımızın tam muvaffakiyetlerinin en büyük delilidir.

(Tosca) gibi, aşağı yukarı, her kesin bildiği bir dramı canlandırmak, herkesin az çok kulaklarını dolduran parçaları terennüm etmek kolay değildir. Bu güç işi muvaffakiyetle başarmak, o nisbette büyük muvaffakiyet kazanmak demektir. Bundan dolayıdır

ki Devlet konservatuar talebemi - zi candan tebrik ederiz. 2 Nisan 1941 akşamı Tosca'nın elemli nidalarını, Cavaradossi'nin feryadlarını, Scarpia'nın kâh müstezhi, kâh çığgın avazelerini türkçe olarak dinledik. Bu, inkılabımızın başı başına bir sayfasıdır.

(Tosca) nun dramı elli dört, opera şekli ise otuz sekiz senedir her tarafa seyrircileri teşhir etmektedir. Dramın müellifi Victorien Sardou bu eserini meşhur Sarah Bernhardt için yazmıştır. Sardou, bilâ tereddüd, müelliflerin arasında en velüdu olduğu gibi en bahtiyarıdır da. Kırk sene sürmüş olan faaliyeti müddetince en hafif komedien en ağır drama kadar, tiyatronun her nevinde büyük muvaffakiyetler kazanmıştır. Her eseri bir zafere bedeldir. Bunu müellif bilhassa tiyatroya olan ihtisasına meydundur. Hatta kendisinin bahsederken Emile Fauguet: «Sardou bir muharrir değil, bir tiyatro adamıdır!» der.

1887 de Sarah Bernhardt tarafından temsil edilen (Tosca) dramının mevzuu hülâsaten şudur: On dokuzuncu asrın ilk senelerinde Romada, Fransız ihtilâlinin doğmuş olan hürriyet fikirlerinin memleketi yayılmasına mâni olunmaktadır; Baron Scarpia namındaki polis müdürü bu sebebdan dolayı hapishaneleri siyasi mevkûflarla doldurmaktadır. Bunların arasında konsolos Anjelotti vardı. Fakat Anjelotti hapishaneden firara muvaffak olmuştur. San Andrea de la Vallée kilisesine iltica eder. Burada çalışmakta olan hür fikirli ressam Cavaradossi'yi bulur. Bu ressamın sevdiği güzel bir kadın vardır: Meşhur muğanniye Floria Tosca... Cavaradossi arkadaşı Anjelotti'ye evine götürür. Fakat Anjelotti'nin firarı duyulmuştur. Scarpia'nın adamları her tarafı, her şüpheli evi tahriri etmektedirler.

Tosca gibi çığgın bir hırsı arzu eden Scarpia, güzel kadını kendi dairesine celbe muvaffak olmuştur. Zan altında bulunan Cavaradossi de buraya getirilir ve bir türlü ele geçirilememiş olan Anjelotti'nin nerede olduğunu söylemesi için kendisine işkence edilir. Sevgilisinin acı feryadlarını duymakta olan Tosca ya buna tahammül edecektir veya kendini Scarpia'ya teslim edecektir. Uzun tereddütlüden sonra Tosca ikinci şikâta razı oluyor, fakat Scarpia'nın kendisi ve sevgilisi için iki pasaport vermesini şart koşuyor. Scarpia bunu kabul ediyor. Kağıtları yazıp imzalandıktan sonra Tosca'yı kolları arasına alıyaya hazırlanırken kadın tarafından bir bıçakla öldürülüyor. Tosca pasaportları alarak hapishaneye koşuyor. Sevgilisiyle beraber Romayı terkede-

Müstakil Polonya -
Çekoslovakya
federasyonu

Londra 5 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Siyasi mahfeller ve matbuat, Polonya başvekili Sikorski'nin Amerika'ya resmen ziyareti münasebetile generalin Amerika'da miktarları beş milyon bulan Polonyalılarla yapacağı temasın Polonya ordusunun takviyesi bakımından husule getireceği büyük tesiri tebarüz ettirmektedir.

General Sikorski, halen Amerika'da bulunan millî Polonya meclisi reisi Paderewski'nin seyahati hakkında tefsirlerde bulunan Times gazetesini, Polonya başvekilinin reisi - cumhur Ruzvelt ile ezümle müstakbel Polonya - Çekoslovakya federasyonu hakkında siyasi müzakerelerde bulunacağını yazmaktadır.

Dedikodulu bir
anket

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nereye gider, nereye bağlanır? Belli değil. Yeni sürlerde rastladığımız kelimelerde bile bir intizac yok. Mesela, bir şürde şöyle bir mısra rastlıyoruz: «Güzel ve eylenmek». Burada bir mastarla bir sıfat yan yana geliyor. Genç saire göre, bu bir şey ifade ediyor belki. Fakat, biz bir şey anıyamıyoruz. Bu şekilde birçok şürler var.

Bütün bunlar zevki kaçırın, masnasız tekerlemelerden ibaret.

Hülâsa, bu his ve lisan anarşisi içinde yeni bir edebiyatın mevcut olabileceği imkânsızdır. Yeniler bin defa mısra kabul emiyorlar. Mısra olmayınca, şür de olmaz.

Elimiz Yusuf Ziyann Binnaz'ın aldığı zaman, derin bir hazla okuyorum. Çünkü bir ritim var, mısra var, duygu var, fakat, yeniler bana bu zevki veremiyorlar.»

Fakat, evvelce kararlaştırılmı - ş olduğu gibi Cavaradossi'nin velev zahiri olsun, ceza görmesi lâzımdır. Bu sebeble yalandan kurşuna dizilecektir. Silâhların boş olacağını Scarpia, Tosca'ya temin etmişti. Fakat hain, Cavaradossi'nin hakikaten kurşuna dizilmesini emretmiştir. Tosca yalandan yapıldığını zannettiği kurşuna dizilme merasiminde hazır bulunuyor. Askerler vazifelerini bitirip çekildikten sonra yerde yatan sevgilisine doğru koşuyor, kalcısını söylerken öldürülmüş olduğunu görüyor. Bu sahnede San Angelo kalesinin tepesindeki taraçada cereyan etmektedir. Tosca sevgilisinin cesedi üzerinde paralanırken, Scarpia'nın kendisi tarafından katıldığı duyuluyor. Scarpia'nın adamları Tosca'yı tevkif etmek üzere koşuyorlar, fakat Tosca ellerinden kurtularak kendini kaleden aşağı atıyor.

Dört perdeden ibaret olan bu dram illica ve Giacossa üç perdelik bir opera şekline getirmişlerdir. Musikisini Giacomo Puccini yazmıştır. Henüz (Madame Butterfly) bestelemiş olduğundan Puccini 1903 de -Tosca operasının ilk temsilini senesidir - yazmış (Mannon Lescaut) ve bilhassa (La Vie de Bohême) isimli operalarla şöhret sahibi olmuştur. Tosca bu şöhreti bir kat daha artırdı. Bu eser dünyanın her opera sahnesinde oynanmıştır.

Bizde de bir perdesinin türkçe olarak oynandığına kemali iftiharla şahid olduk. En samimi, en büyük arzumuz yakın bir atide yapılacak yeni bir gayretle bize eserin tamamını ve birçok başkalarını dinlemek ve görmek fırsatının verilmesidir. Bu parlık başlangıçtan sonra bunu beklemek fazla istemek değildir.

Ekrem Reşid

TAKVİM

NİSAN

Rumi sene	1357	Arabi sene	1360
Mart	24	Rosmi sene	Kasım
		1941	150

PAZAR

GÜNEŞ	R. Evvel	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 36	9	4 52
10 57		9 13
Öğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 16	13 55	19 50
E. 5 39	9 17	12 —
		1 54

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Şehir Tiyatrosu her mevsim sekiz on tane yeni piyes çıkarır, bir iki tanesi müstesna, hepsi de ekseriyetle fransızcadan adaptedir. Arasra hatırıma gelir, bu vaziyete bakarak neden eser telif etmediğimizi düşünür, eseri yabancı dillere geçecek kıymette muharriri neden yetirmedikimizi araştırırız. Suale verilen cevablar muhteşiftir. Fakat bu muhtelif cevaplar arasında en yenisini, hele doğru-

sunu arkadaşımız Selâmi İzzet bulmuştur. Diyor ki: — 1940 - 1941 mevsimi içinde iki telif eser temsil edildi. Birincisi Vedad Nedim Tor'ündü. Sahibine telif hakkı olarak 87 lira düştü. Ötekisi Sedat Simavi'nindi. Ona da hak olarak 89 lira verildi. Bu kısa cevabdan sonra fazla düşünmeye lüzum kaldığına:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Kızıl denizde Amerikan nakliyatı

Seferlere 100 Amerikan şilepi tahsis ediliyor

Vaşington 5 (A.A.) — Ruzvelt dönü matbuat konferansında beyanatta bulunarak kanunla aldığı 7 milyar tahsisattan yarım milyarı 50, 60 kadar deniz tezgahında 213 yeni ticaret gemisi inşası için ayırdığını bildirmiştir.

Reisicumhur, mevcut askeri teçhizatın taarruza uğrayan milletlere devredilebilmesi için de yarım milyar tahsis ettiğini söylemiştir. Reisicumhur şunları ilâve etmiştir.

Kızıldenizde hiç bir muharebe vukubulmadığı takdirde bu bölgenin savaş bölgeleri listesinden çıkarılarak Birleşik Amerika vapurlarının yükü olarak bu bölgeye gitmelerine müsaade edilmesi mümkün olacaktır.

100 Amerikan şilebi
Vaşington 5 (A.A.) — Mısır ve civarındaki İngiliz üslerine viyecik ve malzeme nakli için 100 Amerikan şilebinin tahsisini ciddi surette deripş edilmiştir. Bu suretle İngilterenin Akdeniz ve Balkanlardaki harp gayretlerine oldukça büyük bir yardım yapılmış olacaktır. Bu fikir Ruzvelt'in Cuma günü Amerikan vapurlarının Aden körfezine ve Kızıldenize gitmelerine müsaade etmek niyetinde olduğunu beyan etmesi üzerine ortaya çıkmıştır.

Amerika deniz komisyonunun efinde bulunan 100 vapurun bu işe tahsis edileceği tahmin olunmaktadır.

Kızıldenizde
Londra 5 (A.A.) — Salâhiyetli mahfeller Kızıldenizde İtalyanların daha 1 muhrible 2 torpidoları ve 3 denizaltıları bulunduğunu zannetmektedirler. İngiliz gemileri bunları aramakla meşguldür. Tahmin edildiğine göre harbin başlangıcında İtalyanların bu denizde 7 muhrible 2 torpidoları bulunuyordu.

Francisco Mulla 22 İkteşrinde, Panterla 1 Nisanda, diğer 2 muhrib ise 3 Nisanda batırılmışlardır. Bugün 2 İtalyan harp gemisinin kendilerini batırdıkları öğrenilmiştir.

Tahrib edildiği bildirilen 22 İtalyan denizaltısından 4 ü Kızıldenizde batırılmıştır. İtalyanların bu denizde 6 veya 7 denizaltısı bulunduğuna söylendiğine göre şimdi 2 veya 3 denizaltıları bulunmak tadır.

Marta 1216 tayyare yapıldı
Nevyork 5 (A.A.) — Associated Press'in bildirdiğine göre Amerika Mart ayı zarfında 1216 tayyare imal etmiştir. Bunların 1064 tanesi Amerika ve İngiltere ordu ve donanmalarına verilmiştir.

Japon Hariciye Nazirinin yeni beyanati
Tokyo 5 (A.A.) — D. N. B. Domei ajansının verdiği bir habere göre, Avrupada bulunmakta olan Japon hariciye nazırı Matsuo-oka bir şahsi temasın diplomasi kanalıyla yapılan yüz müzakereden daha faydalı olduğunu söylemiştir.

Matsuo-oka Alman ve İtalyan zımmatlarla yaptığı görüşmelerden sonra üçlü pakta takib edilen gayeler hususunda tereddüt edecek hiçbir nokta kalmadığını ilâve etmiştir.

Japon hariciye nazirinin yaptığı mülaakatların neticelerine gelince, bunlar ümidlerin fevkinde olarak tezahür etmiştir.

Matsuo-oka bu neticelerin Japon yanın refahını ve tealisini temin edeceğine emin olduğunu söylemiştir.

Matsuo-oka Berlini terketti
Berlin 5 (A.A.) — Japon hariciye nazırı Matsuo-oka ve Alman hariciye nazırı von Ribbentrop öğleyin yeni bir mülaakat yapmışlardır.

Japon hariciye nazırı öğleden

Boyun eğmeyiz!

(Başarafi 1 inci sayfada)

bütün memleketleri ve kıt'aları dolayabiliriz. Ateşin bizden uzaklaşmasını zannettiğimiz bir dakikada onun bize daha yaklaştığını gördük ve görebiliyoruz. Bu, her millet için de böyledir. Bu hal yeni dünya harbinin bir hususiyetini teşkil ediyor. İnsanlık tarihinin hiç bir silâhlı mücadelesi böyle bir karaktere sahip olmadı.

Muhittin Birgen, bu karakter hususiyetinin tekniğin hareket kudretinden ileri geldiğini kabul etmekle beraber, cansız bir alet olan tekniğin ruhu insanın verdiği söyliyerek, harbin zuhuru sebepleri üzerinde durmuştur.

Bilâhare Türkiyenin vaziyetine temas eden konferansı, bunu şöyle çizmiştir:

«Türkiye denilen memleket, tarih kadar eski bir milletin bir kısmını kendisine gene çok eski bir zamandanberi vatan ithiaz ettiği toprak sahasıdır. Biz bu saha üzerinde asırlarca didinmiş, kendi varlığını orada kat'i surette tesis ve müdafaya çalışmış ve nihayet muvaffak olmuş bir millettir. Tarihin acı veya tatlı pek çok vukuatını görmüş, bu vukuat karşısında şeref ve gayretle, efendice ve daima kendisine has bir kuvvetle vaziyet almış bulunan Türkiye için, en güzel hayat felsefesi, hak davası ve insanlık iddiası her milletin kendi evinin hududları içinde hür ve müstakil olarak yaşamak hakkını haiz olmasından ibarettir. Türkiye, eski Osmanlı imparatorluğuna yikarak Cihan Harbinden çıkarken, kendisine gaye olarak, felsefe olarak, rejim olarak bu davayı seçti. Ne kimse bizim isimize karışın, ve bizim topraklarımızı ve istiklâlimize göz diksin, ne de biz kimsenin işine karışın ve kimseyi rahatsız edelim. Bizim istediğimiz budur eğer yer üstünde hak diye bir şey varsa ve bu da iyi bir şeyse, bizim davamız da odur.»

«Türkiye, hürriyet ve istiklâline, vatan hududlarına el sürüldüğü takdirde, miskin milletler gibi, boy-nunu eğecek değil, tarihin bütün canlı ve erkek milletleri gibi yekpare olarak harekete geçeceğiz.»

Muhittin Birgen, milli birliğe temas ederek milli birliğin ahlâki, icimai, siyasi bir takım unsurlardan mürekkep olduğunu ve ferdî tezahürden itibaren kademe kademe en siyasi zümreye doğru yükselen bir takım birlik bağları ile vücuda gelmiş bir kütleye olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«Bu milli birlik bir ebramdır. En altında, kaide olarak biz ferdler varız. Onun bütün, sağlamlığı bu ferdlerin birbirlerine çok sıkı yapışmış ve kenetlenmiş, perçinlenmiş bulunmasına bağlıdır. Çok şükür, Türk tarihinin çok mesud bir civesi olarak, bu ebrama zirvesinde de de Türk bayrağı, öyle bir sefin omuzunda bulunuyor ki, onu lize 30 senelik Türk hürriyet ve istiklâl mücadelesinin binbir tecrübesi ve binbir ateşi içinde yoğunlaşarak ve pişirerek halketmiştir. Onun yüreği en sağlam Türk yüreği ve kafası da en sağlam Türk kafasıdır. Biz ferdler bu ebramın temelinde sımsıkı ve birbirimize kenetlenmiş olarak durdukça, zirvedeki Büyük Şef de o bayrağı daima yüksek, her vakit daha yüksek tutacaktır. Buna, bu heybetli Türk birliği ebramına yüreklerimizin bütün kuvvetlerini birleştirerek inanabiliriz. Bir mücadele de, eğer silâh, tank ve tayyare aletse, onları harekete getirecek olan asıl kuvvet de milli bir duygu üzerine kurulan böyle bir birlik ebramındadır.»

Muhittin Birgen, bu ehval karşısında vatandaşları düşen vazifeleri tebarüz ettirerek sözlerini bitirmiştir.

Konferans baştan sona kadar alâka ile dinlenmiş, zaman zaman coşkun tezahürata vesile olmuştur.

Alman muharebe kruvazörleri tekrar bombalandı

Bir Alman muavin kruvazörünü de batırdılar

Londra 5 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Cuma - Cumartesi gecesi bombardıman servisine mensub kuvvetli bir hava filosu Alman muharebe kruvazörleri Schanhorst ve Gneisenannun bulunduğu Brest deniz üssüne tekrar hücum etmiştir.

Mehtab sayesinde bu harp gemileri mükemmelen teşhis edilmiş ve büyük bir şiddetle hücumu geçirmiştir. Tayyarelerimizden bazıları bombalarından atışları ve iyi neticeler almışlardır. Birçok bombanın birbiri arkasından gemilerin arasına düştüğü görülmüştür.

Doklar yanında büyük bir yangın çıktığı gibi petrol depoları ile antrepolarda da birçok yangınlar çıkmıştır.

Diğer tayyarelerimiz de Rotterdam petrol depolarını ve Rhrum muntakasındaki sanai hedefleri bombalamışlardır. Bir tayyaremiz kayıptır.

Bir muavin kruvazör batırıldı
Cuma günü bombardıman tayyarelerimiz garbi Fransa sahilleri açıklarında iki muavin kruvazöre hücum etmişlerdir. Bunlardan birine isabet vaki olmuş ve gemi batmağa başlamış bir vaziyete bürünmüştür. Bazı mayın tayyareleri gemileri üzerine de mitralyöz ateşi açılmıştır. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden biri üssüne dönmüştür.

Perşembe - Cuma gecesi Bresti bombalamaya giden bir İngiliz tayyaresinin bir düşman avcı tayyaresini tahrib ettiği teyid edilmiştir.

Fransadaki hava meydanlarına hücumlar
Londra 5 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

İngiliz avcı tayyarelerinin dün şimali Fransa ve Bekika üzerinde yaptığı teavüzi uçmaları esnasında hava meydanlarındaki binalarla uçuş meydanları ve yerde bulunan tayyareler mitralyöz ateşine tutulmuştur. Bir tayyaremiz bu harekâttan dönmüştür.

sonra Berlin'den hareket etmiştir. Matsuo-oka Rusya yolu ile Japonya'ya dönmektedir.

Havalarda faaliyet

(Başarafi 1 inci sayfada)

Msus ve Yedabur muntakaların da düşman kuvvetlerle motörlü nakil vasıtaları tayyarelerimiz tarafından bombardıman edilmiş ve Ras Lanud'a çok şiddetli bir bombardıman taarruzu düşmanın motörlü nakliye kollarında bir çok infilâk ve yangınlara sebebiyet vermiştir.

Trablus üzerinde
Trablusta: 3/4 Nisan gecesi hava kuvvetlerimiz mensub ağır bombardıman tayyareleri Trablus üzerine bir akın yapmışlardır. Orada çıkarılan yangın kilometrelerce uzaktan görülmüş ve vali koşağına yakın yerlerde bir çok şiddetli infilâklar vukua gelmiştir.

Eritre ve Habeşistanda
Eritre ve Habeşistanda: Gerek hava kuvvetlerimiz ve gerek cenubi Afrika filolarına mensub tayyareler askerlerimiz fiilen yaptıkları yardıma devam etmişlerdir. Adis-Ababa'nın şarkında bulunan Metahara istasyonu bomba ve mitralyöz ateşine tutulmuş ve Avas nehri civarındaki motörlü nakliye kolları da ateş altına alınmıştır.

Diredaua tayyare meydanı askerlerimiz tarafından işgal edildiği vakit aşağıdaki tayyareler geçirilmiştir:

Ele geçirilen tayyareler
1 Cr. 42, 4 s. 79, 5 s. 4 Caunt. 33 ve 3 R. 37. Bu tayyareler hepsi sakatlanmış bir halde bulunmaktadırlar. Bunlardan başka 4 s. 79 ve 2 Caunt. 33 tayyaresi de yangınla tahrib edilmiştir. Bu tayyarelerin Diredaua üzerinde havadan düşürülmüş tayyarelerle veyahud bir hangar içinde elde edilmiş tayyare gövdeleri alâkaları vaktir.

Giride: Düşman tayyareleri dünkü Cuma günü Giride Heraklion tayyare meydanının hücum etmişlerse de pek az zayıta sebebiyet vermişlerdir. Telefati yoktur. Hava dafî ateşle Cr. 42 tipinde bir tayyare alevler içinde düşürülmüştür.

Bütün bu harekâttan tayyarelerimiz salimen avdet etmişlerdir.

General Vevgand
Vichy 5 (A.A.) — General Weygand Cezayir ve Tunusa gitmiştir. General buralardaki himaye idaresi makamları görüşmelerde bulunacaktır.

Siyasette ALEMİNDE

Apse nasıl şifa bulabilir?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Yugoslavya ile Mihver devletleri arasındaki münasebat öyle bir safhaya girmiştir ki her an bir sademenin vukuu beklenir. Bu hal Yugoslavyanın, imzaladığı üçlü paktın askeri taahhüdlerini yerine getirmek istemesinden ve bu maksadla bir hükümet değişikliği yapmasından, Mihverin de aksi bir noktaya nazarada bulunmasından doğmaktadır. Bu iki fikir arasında o kadar büyük bir mesafenin mevcut olduğu görünüyordur ki bu çukuru herhangi meharretli tevily veya tefsirin doldurabileceğini sanmak safdillik olur. İki tarafta arasında bir yakınlık temin eylemenin imkânsızlığı böylece sabit olmuş bir şekilde tezahür eden gerek Mihverin, gerek Yugoslavyanın neye intizar ettiklerini haklı olarak kendi kendimize sorabiliriz.

Görünüşe göre Yugoslavya devleti, üçlü paktın kendisini Mihverle bağlayan vebelerinden uzaklaşmak istemeyi behemehal müsellâh bir silâhlı ihtilâfa başlamakla vesile sâd etmek arzusunda değildir. Maamafih, bu maksad uğrunda Mihver devletlerinin tazyikine uğrarsa, buna aynı şekilde mukabele etmekten çekinmemek kararını vermiştir. Resmî ifade ve bütün hazırlıklar bunu gösteriyor. Nitekim 1 Nisan'dan itibaren memleket silâhlı kuvvetlerinin harbl hazırlarına konmuş olmaları, herhangi bir nümayiş fikrinden başka bir maksada hamledelemler lazımdır.

Buna mukabil Almanya da kararını vermiş benzeri ve hummalı bir surette tahsisat yapmaktadır. Macra başvekilinin intiharı etrafında verilen tafsilâttan da dolayısıyla anlaşılıyor ki Mihver devletleri, Yugoslavyaya karşı yalnız kendi kuvvetlerini değil, aynı zamanda şirketin yeni zalarından bazıları da kullanmak arzusunda dırlar.

Maamafih bütün bunlar yapılmışken tezahür mahiyette öyle hareketler göze çarpıyor ki tarafların bu işi sulhan halletmekten hâlâ ümidlerini kesmemiş oldukları pekâlâ seziliyor. Bu hususta bazı resmî beyanatları delil göstermek mümkün olduğu kadar mevcut hareketsizliği yalnız hazırlıklı ifade etmenin kanaat verici bir izah olmadığı meydandadır.

Binaenaleyh: Vaziyeti hülasa ettiğimiz zaman diyebiliriz ki son hadiseler Balkanlarda yeni bir apse noktası vucuda getirmişlerdir. Bunun cerrah müdahalesi olmadan dağılması imkânı görünüyordur, fakat zaman uzarsa apse müzminleşebilir ve o zaman behemehal bir ameliyata ihtiyaç hâsıl olur.

Bütün mesele, bu işin ameliyatsız ve taraflar için şereflî bir surette halledilip edilemeyeceği müddetinde toplanmaktadır.

Suriyede yeni hükümet

Vichy 5 (A.A.) — Beruttan resmî Fransız ajansına gelen bir telgrafta yeni Suriye hükümeti riyasetine Hâlis Bey Âlem'in tayini üzerine reisicumhur Eddé ile devlet sekreteri Abdullah Bayhum'un istifâ ettikleri bildirilmektedir.

Suriye fevkalâde komiseri General Dentz kendilerine nazik bir devrede ifa ettikleri hizmetten dolayı teşekkür etmiştir.

Lübnan delgesi General Arleabosse muvakkaten reisicumhur ve sekreter vazifesini görecektir.

Yeni kabine
Berut 5 (A.A.) — Yeni Suriye kabinesi şöyle teşkil etmiştir:

Başvekil ve dahiliye nazırı: Helid bey Azem, Sanayi odası reisi. Adliye nazırı: Saffet Katar Gassı, temyiz mahkemesi azası. İktisad ve nafia nazırı: Nessir Bahri, eski Cebebidürüş valisi.

Maliye nazırı: Jan Şehnaani, sanayici. Rum katolik kabinesinin yegâne hristiyan azası.

Maarif nazırı: Muhsin Barazi, Şam hukuk fakültesi profesörlerindendir.

1939 da Lütfi Haffar kabinesinde adliye nazırı olan Bahri müstesna olmak üzere diğer bütün kabine azası siyasi partiler haricindedir. Ve siyasetle meşgul olmamışlardır.

Yugoslav hükümet merkezi naklediliyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

olmadığı gibi Berlin siyasi mahfellerinin noktai nazarında da bir değişiklik yoktur. Almanyanın kaydediği vakalar şunlardır: Alman düşmanlığı Yugoslavyada mütemadiyen artmakta ve Belgrad hükümeti de vazih tedbirler almamaktadır. Sekiz gündenberi her an bir deklarasyon neşredebileceğini bildiren yeni hükümette yegâne müşahade edilebilecek şey Almanya ve İtalya aleyhine müvevveçlik hareketleridir. Buna yeni bir hâdis olarak Yugoslav ordusunun seferberliği inzi mam temmiştir.

Bir suale cevaben Almanyanın Yugoslav hükümeti ile fiilen siyasi münasebeti kalmadığı hariciye nezaretinden bildirilmiştir.

Yugoslavyanın Almanya elçisi Andriçin dönüştü hariciye nezaretine gelip gelmediği sualine «hayır» cevabı verilmiştir.

Yugoslav - Yunan orduları
Zora gazetesinin yazdığına göre, Yugoslav ve Yunan orduları ile kuvvetli İngiliz cüzütamları, Yugoslavya, Yunanistan ve Arnavudluğun teşkil ettiği köşede tahâşşüd etmiştir. Yugoslav, Yunan ve İngiliz kıtaatı müşterek bir plân mucibince hareket etmektedir.

Cenevre 5 (A.A.) — Tribune de Lausanne'm Belgrad'dan öğrendiğine göre dün gece yarısındanberi bütün Yugoslav demiryolları askeri idareye intikal etmiştir.

Yugoslav kabinesi
Belgrad 5 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Kabine bu gece saatlerce süren bir içtima akdetmiştir. Bu hususta resmî beyanat yapılması beklenmektedir.

Belgrad 5 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Nevyork Times gazetesinin cenubu şarkı Avrupa muhabiri Sulzberger, aşağıdaki tavihin neşrinin bizden rica etmiştir:

«Alman propaganda teşkilâtı, Deutschlandsender radyosu neşriyatında ve D. N. B. ajansı bültenlerinde geçenlerde gazeteme bildirdiğim hadiseleri ve intubalarımı yanlış olarak anlatmıştır.»

Deutschlandsender'e göre Nevvork Times gazetesi, benim Yugoslavyada Yunan hududu civarında bir İngiliz generali gördüğümü yazmıştır. Halbuki, ben, Yunan - Yugoslav hududunun cenubunda bir yerde yani Yunanistanda bir general gördüğümü yazmıştım.

Balkanların en iyi ordusu
D. N. B., Yugoslavyada harp malzemesi yolsuzluğunun ve silâhların fena cinsine olduğunun hissedilmeğe başlandığı intubamı bırakmak istemiyor. Halbuki ben birkaç kere Yugoslavyanın büyük devletler kadar silâhlı olmamakla beraber Yugoslav ordusunun büyük bir ihtimalle Balkanların en iyi ordusu olduğunu yazmıştım. Alman propaganda organları tarafından bilhassa değiştirilen bir telgrafında Yugoslavyanın büyük devletler kadar maddi kuvveti olmamakla beraber mükemmel bir kalbe ve maneviyata malik bulunduğunu kaydetmişim.

Maçekin hükümete girmesi ve mahalli Hırvat seflerine talimat vermesi üzerine memleketteki ittifakin azamî ifadesini iktisab ettiğini, Sırların asil an'elini mağrur bir ırkın oğulları olduklarını, pek nadir olarak usaklığa razı olacak kadar istiklâllerini sevdiıklarını ve bütün askerlerin maneviyatı yüksek olduğunu ilâve etmişim.

Yugoslav matbuatının müdaleası
Belgrad 1 (A.A.) — Matbuatın bugün verdiği intiba «ihtiyath bir nâkinlik» kelimeleriyle tavsif edilebilir. Bu nâkinlik kısmen ya Maçekin hükümete iştirake karar vermesinden, kısmen de Berlindeki Yugoslav muhabirlerinin telgraflarında kullandıkları lisandan ileri gelmektedir.

Politika gazetesinin Berlin muhabiri diyor ki:

Vaziyet kararsız olmakta beraber, fakat yabancı mahfellerdeki kanaat barometrenin hiç olmazsa «sabit» olduğu merkezindedir.

Politika gazetesinin Romadaki muhabirine göre, Roma resmî mahfelleri daha sarîh vaziyet takınarak kendisine şöyle demişlerdir:

Bugün Romanın Balkanlardaki vaziyetin vahimleşmemesi arzusunda olduğunu söylemek icab eder. Balkanlarda yeni bir harb en az kat'i, en az tabii ve en az müdafaa edilebilir bir tarzı hal olur.

Sofya ve Peştenin talepleri

Bulgarlar ve Macarlar Yugoslavyadan tadilci mehtabatta bulunacaklardır

Belgrad 5 (A.A.) — Reuter Bugün Belgrada gelen habere göre, Bulgaristan Macaristanla birlikte Yugoslavyadan tadilci mehtabatta bulunmak üzere Budapeşte ile istişare halindedir. Gayri resmî, fakat iyi malûmat alan mahfellerde göre bu hususta müzakereler şimdi Sofyada ve Budapeştede faaliyetle devam etmektedir.

Buradaki müşahidelerin müteasasına nazaran, böyle bir teşebbüs Bulgaristanın eski tarihile alakalıdır. Ve bu son hafta içinde Mihver basının ve radyosunun Yugoslavyada göya mezalim yapıldığı yolundaki şiddetli neşriyatından sonra Yugoslav milletinde pek az hayret uyandıracaktır. Bu teşebbüs, Yugoslavyanın kat'i hakiki bir bitaraflık muhafaza etmek ve bütün komşularıyla iyi geçinmek hususundaki açık kararının bizzat en alâkalı tarafından hâlâ anlaşılmadığını yeni bir delildir. Bunun Yugoslavyadaki başka tesiri, şu nazik anlarda Sırb, Hırvatlar ve Slovenler arasındaki tesanüd duygusunu daha ziyade artırmak olacaktır.

Yugoslavların cevabı
Bu tesanüdü, Belgradın başka gazetesi olan Politika tebarüz ettiriyor ve «Her zamandan ziyade mütehiddiz» başlığı altında diyor ki:

Hür Yugoslav milletlerinin birliği için mücadele etmiş olanlar ilk defa olarak bir kabinede temsil edilmiş bulunuyorlar. Mukavemet doğuran sun'î birlik kalkmıştır. Devletin birliği hususunda en dişe edilecek hiç bir sebep kalmamıştır. Bütün şehirler, bütün köyler aynı ideal, aynı gaye için de birleşmişlerdir.

Mezkrû gazete Maçek'in hareketini tamamilen tasvif etmekte ve bunu sulh için asil bir hareket olarak tasvif eylemektedir.

Muharrir, bu gayretin Sırb milletinin olduğu kadar, Hırvat milletinin de hatırı hareketini ifade ettiğini yazıyor ve makalesini şöyle bitiriyor:

Milletin sulh içinde ve hür kalmak arzusunda anlıyanlar, milletin dostluğunu kazanmış olur.

Amerika Mihver vapurlarını serbest bırakmayacak

Vaşington 5 (A.A.) — Amerikanın Alman ve İtalyan vapurlarına el koymasını protesto eden Berlin ve Roma kabinesinin bu husustaki müdaleaları Vaşington hükümeti tarafından kat'i surette reddedilmiştir. Binaenaleyh Amerika bu gemileri ve mürettebatını serbest bırakmayacaktır.

Hull Alman elçiliğinin verdiği cevabda alenen şu cümleyi kullanmıştır:

«Ben bir memleketin limanlarına sığınmış olan vapurların kaptan ve tayfalarına bu vapurları, mahallî misafirperverlik kaide lerini çigniyerek tahrib etmek hakkını veren bir hukuku düvel kaidesi tanımıyorum.»

Berinde Amerika sefaretinin bir memuru tevkif edildi

Vaşington 5 (A.A.) — Hariciye nezareti Amerikanın Berlin büyük elçiliği memurlarından Stewart Herman'ın tevkifi münesibetile Alman hükümeti nezdinde protestoda bulunduğunu bildirmiştir. Amerikanın protestosu tevkifin sebebi hakkında daha evvel elçiliğe bir nota verilmiş olması keyfiyetine istinad etmektedir. Amerika büyük elçiliği 3 Nisanda ilerinde Herman da bulunan bazı Amerika tebaasının Alman polisi tarafından tevkif edildiğini bildirmiştir. Mevkuflar saatlerce sonra serbest bırakılmış, yalnız Herman alıkonulmuştur.

Şehir Haberleri

Bir katil 12 sene hapse mahkûm edildi

Bir müddet evvel Fındıklı'da sarhoşluk saikasıyla Abdülmuttalib isminde bir akrabasını bıçaklayarak, öldüren İnebolulu Hüseyin'in muhakemesi 2 nci ağırceza mahkemesinde dün neticelenmiştir.

İki akşam vaka gecesi sarab içmiş olan ve birlikte Fındıklı'daki evine doğru yola koyulmuşlardı. Bu sırada Abdülmuttalib cura çalmağa başlamıştı. Bir aralık Hüseyin, Abdülmuttalib'e: «Penim eniştenin evine vakaşlıyoruz. Burada cura çalma!» demiş, öteki çalmakta ısrar edince, aralarında şiddetli bir kavga çıkmıştı. Bu kavga esnasında Hüseyin bıçağını çekmiş ve Abdülmuttalibi yaralayarak, öldürmüştür.

İkinci ağırceza mahkemesi suçu sabit olan Hüseyini hâdisedeki tahrik sebeplerini de nazara alarak, ceza kanununun 448 inci maddesine göre 12 sene müddetle ağır hapse mahkûm etmiştir.

Bakırköy hastanesinde tıbbî toplantı

Türk Nöro - Psikiyatri Cemiyeti mutabık ayık içtimasını Bakırköy Aklî ve Asabiye Hastanesinde Prof. Fahrettin Kerim Gökayın başkanlığında yapmıştır.

Aklîye doçenti Dr. İhsan Sükrü Aksel: Tecrid etmiş olduğu yeni bir Meningoencephalite virüsü hakkında tebligatta bulunmuş, hayvanlar üzerinde yaptığı tecrübelerle aid preparasyonlar göstermiştir.

Dr. Kenan Tükel, Prof. Fahrettin Kerim Gökay ile takrib ve tedavi ettikleri bir (IV) zevc felci ve Catatonique âraz gösteren diğer bir vak'a takdim etmiştir. Operatör Hâmi Dilek: Akil hastalarının yuttukları, çatal, kaşık, gibi cisimlerin onların mide ve barsaklarından çıkarılmaları usullerini izlemiştir. Enteresan vak'alar göstermiştir.

Dr. Faruk Bayülken: Bir myastenik vak'ası tikkim etmiştir.

Doçent İhsan Sükrü Aksel, Rahmi Duman, Prof. Fahrettin Kerim Gökay, Fahri Celâl Göktulga, Dr. Rüşti Receb Duyar, Dr. Rasim Hatiboğlu söz alarak mevzular etrafında kendi fikir ve müşahadelelerini bildirmişlerdir.

Erbab Gazinoculara mîjde

Erenköy tramvay durak yerinde kır kahvesi, gazino, pastane yapmağa çok elverişli yeni dükkân, üstündeki yüz metrelik tarası ve çamlık bahçesiyle beraber kiralktır.

Aynı mahalde bakkal Hızır Karacaya müracaat. Telefonla 52.79 a

Dünya muharrirlerinden tercüme serisi numara: 44

Maksim Gorki

Benim Üniversitelerim

Çeviren:

Hasan Âli Ediz

Fi - 50

REMZİ KİTABEVİ

Tünel seferleri yeni kayış gelinceye kadar tahdid olundu

Elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünün, hariçten henüz tünel kayışı temin edilememesi üzerine, mevcut kayışın ömrünü yeni kayış gelinceye kadar uzatmak için tünel seferlerinin tahdidini Nafia Vekâletine teklif ettiğini evvelce yazmıştı.

Nafia Vekâleti idarenin bu teklifini kabul etmiş ve dua alâkadarlara bildirmiştir.

Elektrik, tramvay ve tünel idaresi seferlerin tahdidini için icab eden

Simitçi ve pastacı-lara verilen un azaltıldı

Bisküvi fabrikaları simidci, börekçi ve pastacıların günlük un ihtiyacına tekkabül etmek üzere Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından verilmekte olan 200 çuval un 150 çuvala indirilmiştir.

Geri kalan 50 çuval da şehrin umumi un ihtiyakını karşılamak üzere un tacirlerle perakendeci esnafa verilecektir.

Badema Toprak Mahsulleri Ofisinin un tevziatında simidci, börekçi ve bisküviyecilerin de birer mümessilli bulunacaktır. Bu mümessiller Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından kendilerine verilen 150 çuval unu ihtiyaçlarına göre aralarında taksim edeceklerdir.

Çöp yakma fırını iyi netice verdi

Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından dün, yeni inşa edilmiş olan çöp yakma fırınında 20 araba çöp yakılmak suretiler bir tecrübe yapılmıştır.

Tecrübelerden iyi netice alınmasına rağmen fırının biraz daha tevsiil lüzumlu görülmüştür. Fırın Eminönü ve Fatih kazalarına aid çöpleri tamamen yakacağı anlaşılmaktadır. Fırının tevsiilini müteakib tecrübeler daha iyi netice verirse, her kazada ayrı birer çöp yakma fırını inşa edilecektir. Bu suretle hergün denize dökülen çöpler ve muzahara-fatla şehrin yakın sahillerinin kapanmasının önüne geçilmiş ve aynı zamanda her sene çöp nakliyatı ücreti olarak belediye tarafından verilen 50.000 lira da tasarrufl edilmiş olacaktır.

Reşad Mimaroglu'nun konferansı

Parti vilâyet idare heyeti reisi Reşad Mimaroglu bugün saat 16 da Saniyer Halkevinde «Dünya ehvali karşısında Türkiye ve milli birlik» mevzulu bir konferans verecektir.

Küçük haberler

● Dünkü ihracat 360 bin liradır. İhraç edilen maddeler arasında İngiltereye tiftik, Almanyaya tütün, Romanya, Bulgaristan ve İtalyaya bakk, İsviçre ve Macaristana deri vardır.

● Birkaç gündenberi Yalova ve havalisinde teftişlerde bulunmakta olan vali muavini Ahmed Kınık dün şehrimize avdet etmiştir.

● Ahmed Kınık, Elmah ve Kavaklı köylerinde inşa edilmekte olan ilk okul binalarının temel atma merasiminde bulunmuş ve köylülerin dileklerini dinlemiştir.

● Birkaç gün evvel tetkiklerde bulunmak üzere İzmir'e giden Denizyolları İşletme umum müdürü İbrahim Kemal Bayboranın yarın şehrimize dönmesi muhtemeldir.

hazırlıklam bitirmiş ve yarın sabah-tan itibaren tahdid kararının tatbikine başlanmasını muvafık görmüştür.

Tünel, yarın sabah-tan itibaren sabahları saat 8 den 10 a kadar çalışacak, 10 dan 12 ye kadar tatil yapacaktır. Saat 12 ile 13 arasında bir saatlik çalışmada, sonra seferler 13 den 16.30 a kadar tatil edilecektir. Akşam seferleri 16.30 dan 20.30 a kadar yapılacaktır.

Suraski mağazsındaki ihtikâr tahkikatı bitti

Sultanhamamında Suraski müessesesi hakkında müddeiumumi-likte ihtikâr suçundan tahkikat yapılmakta olduğunu evvelce yazmıştık. Bu tahkikat neticeye varmış, müessesenin müvazaa usulüyle sattığı 40 bin liralık kumaşın, 28 bin lirasında geniş ölçüde ihtikâr yaptığı tesbit edilmiştir. Bu 28 bin liralık satışta yüzde 70, yüzde 80 ve yüzde 90 nisbetinde fahiş kâr temin edilmiştir.

Tahkikat evrakı ikmal edilmiş olduğundan, hâdisde bugünlerde asliye 2 nci ceza mahkemesine intikal edecektir.

İktisad Vekilinin dünkü tetkikleri

İktisad Vekili Hüsnü Çakır, dün de şehrimizdeki tetkiklerine devam etmiştir. Vekil iplik tevziatı işle meşgul olarak bu hususta alâkadarlardan izahat almıştır. Hüsnü Çakır bugün veyahud yarın şeker fabrikasında tetkiklerde bulunmak üzere Alpulluya gidecektir. İktisad Vekili şeker fabrikasında şeker istihali hakkında tetkiklerde bulunacak ve buradan avdetinde şehrimizde bir kaç gün daha kalarak alâkadarlarla görüşecektir.

Dün kahve dağıtıldı

Gümrüklerde bulunan 1043 çuval kahveden bir kısmının şehrimizdeki kahve tüccarlarına tevziil hakkında Vekâletçe tertib edilen liste gelmiştir. Kahve tevziatına dün başlanmıştır.

Dün tevziatını bitirilmemiş olduğu nazarı itibara alınarak pek az miktarda satış yapılabilmektedir. Satışlara Pazartesi günü devam edilecektir.

Kahve ithalât birliği tarafından, Vekâlet nezdinde yapılan teşebbüsler neticesinde Portsaidde bulunan kahvelerin getirilmesi işi halledilmiş bulunmaktadır.

Matbuat teknisyenleri birliğinin kongresi

Matbuat teknisyenleri birliğinin mutad senelik kongresi bugün saat 14 de Eminönü Halkevinde açılacaktır. Birlik azasının gelmelerini istemektedir.

Mevlidi Nebevi

İstanbul Müftülüğünden: 9 Nisan 1941 Çarşamba günü 1360 Rebiulevvel ayının on ikisine müsadif olmakla önümüzdeki Salı günü akşamı (Çarşamba gecesi) Mevlidi Nebevi olduğu ilân olunur.

Üsküdar Parti merkezinde dün yapılan tören

Dün C. H. Partisi Üsküdar kazası binasında Partiye yeni giren vatandaşları arkadaşlarına tanıtmak maksadıyla samimi bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıyı C. H. Partisi Üsküdar kazası idare heyeti reisi Belediye reis muavini Lütfi Aksoy açmış, Partiye yeni giren vatandaşları selâmladıktan sonra, Partinin tarihçesini, faaliyetini, gayelerini, hizmetlerini çok vezir ve canlı bir ifade ile anlatmıştır. Derin bir alâka ile dinlenen ve çok alkışlanan bu güzel nutku müteakib, birer birer Partiye yeni il-tihak edenlerin isimleri okunmuş ve eski azaya tanıtılmıştır.

Bilâhare C. H. Partisi Üsküdar naahiye reisi Reşad, dünya ehvali karşısında Türkiye'nin vaziyetine ve milli birliğe dair bir konuşma yapmış, gençler tarafından millî şairler okunmuş ve töreni müteakib davetliler hazırlanan büfede izah edilmişlerdir.

Almanya bir milyon 200 bin liralık zeytinyağı satıyoruz

Almanya ile yapılan ticaret anlaşması mucibince, bu memlekette satılacak olan 1.200.000 liralık, zeytinyağı hakkında bir anlaşmaya varılmıştır. Satılacak olan zeytinyağlar, 400 ton kadar tutmaktadır. Bu zeytinyağların mühim bir kısmını İzmir havalisi satacağıdır.

Bir muhtekir mahkûm oldu

55 kurşun satılması için icab eden beyaz peyniri fahiş fiatla 70 kurşun satan Bakırköyünde Mustafa isiminde bir bakkal dliyyeye teslim edilmiştir.

Suçlu asliye 2 nci ceza mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 25 lira para cezasına mahkûm edilmiş, ayrıca bir hafta müddetle dükkânının seddine karar verilmiştir.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

Sandal içinde kavga

Kumkapıda oturan ve balıkçılık yapan Mehmed ve arkadaşı Cemal dün Kazlıçeşme sahillerinde balık tutarlarken, bir alacak meselesinden dolayı kavgaya tutuşmuşlar, bu esnada Cemal sandal küreğile Mehmed'i başından ağır surette yaralamıştır.

Yaralı bakkal tedavi altına alınmış, Cemal yakalanmıştır.

Yaramazlığın akibeti

Kadıköyünde, Kuşdizinde Emin bey sokağında 9 numaralı evde oturan Rıza adında bir zatin oğlu, Bülend dün Feneryolu caddesindeki elektrik direklerinde birinin üstüne çıkmış, bir ara müvazenesini kaybederek 10 metre yükseklikten düşmüştür.

Bu sukut neticesinde başından ağır surette yaralanan Bülend tedavi dilmek üzere Nümanne hastanesine kaldırılmıştır.

Otomobil altında kaldı

Eminönü temizlik amelesinden Bekir, evvelki gün Yenicamde işle meşgul olurken, şoför Talibin idaresindeki 2328 numaralı otomobilin çarpmasıyla başından yaralanmıştır. Yaralı amele tedavi altına alınmış, kazaya sebep olan şoför yakalanmıştır.

Bu da kamyon çarpması

Ünkapınında oturan Bürhan adında bir çocuk, dün Gazi köprüsünden geçerken, elektrik idaresine aid kamyonun sadmesine uğramıştır.

Bu çarpma neticesinde sağ bacağı kırılan Bürhan Şişli hastanesine kaldırılmış, kamyon şoförü yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Niçin - Neden - Nasıl?

(Baştarafı 2 nci sayfa)

Fakat bu iki usul arasında, arada büyük, hem de çok büyük bir fark var. Kibriti tutuşturmak bir anlık bir iştir. Halbuki, kuru da olsa, bir tahta parçasını tutuşturmak pek zahmetli, pek uzun bir iştir. Sonra bunu becermek de başlı başına bir san'atır. Kibriti herkes ya kabılır. Fakat iptidai usulle, yani iki tahtayı birbirine sürtmek suretile ateş yakmasını bir tecrübe edin bakalım! Müsbet bir netice elde edebileceğinizden hiç de emin değiliz!

Kibrit niçin yanar?

İptidai insanlarda, bugün bizim elimizde mevcut olan aletler mevcut değildi. Onlar da, ne destere, ne de keser vardı. İptidai insanlar odunları sert ve keskin taşlarla, veyahud sivri ve keskin kemiklerle keserlerdi. Bu iptidai aletlerle iş görmek hiç de kolay bir şey değildi. En ufak bir şey kesebilmek için o kadar uzun bir müddet sürtmek lâzımdı ki, bu sürtüştürme neticesinde, tahta kızar, ekseriya tutuşurdu. Herhalde iptidai insanlar ateş bulmaya sevkeden şey bu olsa gerek. Yani iptidai insanlar herhangi bir tahtayı, bir kemik veya bir taş parçasıyla kesmeye çalışırken, vuku bulan sürtme neticesinde ağaç veya yabud tahta tesadüfen ateş almış, iptidai insanlar da, yıllardanberi hasret kaldıkları, göz bebeği gibi korudukları ateşi elde etmek usulünü bulmuşlardır.

Tahtanın ateş alabilmesi için onun çok fazla ısınması lâzımdır. Binaenaleyh ateş elde edilebilmek için, bir tahtayı diğerine çökür zün bir zaman sürtmek lâzımdır.

Fakat kibrite gelince iş tamamen başkadır. Çünkü kibritin başında, en ufak bir sürtme neticesinde ateş alabilen bir madde bulunmaktadır. Bu madde, en ufak bir hararet karşısında ateş almaya hazırdir. Bir kibriti sıcak bir demire, veyahud sıcak soba kapığına temas ettirmek onun ateş alması için kâfidir. Halbuki kibritin diğer ucuna herhangi sıcak bir şey dokundurursak, hiçbir netice elde etmediğimizi görürüz.

İnsanlar ne zamandanberi kibrit kullanıyorlar?

İnsanlar kibriti icad edeli hiç de çok olmamıştır. 1933 yılında ilk kibrit fabrikasının 100 üncü yılı kutlanmıştır. Demek ki kibrit, aşağı yukarı ancak bir asırlık bir maziye maliktir. Kibrit icad olunmadan önce insanlar başka usullerle ateş elde ederlerdi. Bundan yüz yıl önce yaşayan insanlar, ceplerinde kibrit yerine, bugün bize çok garip ve tuhaf görünen üç maddeyi havi bir kutu, yahud bir kese taşırlardı. Bu kese veyahud kutunun içinde bir parça çelik, küçük ve beyaz bir taş parçası, ve süngere benzer bir şey bulunurdu. Bunların ne olduğu sorulsaydı, çelik parçasının çakmak; taşın çakmak taşı; süngere benzer şeyin de kav olduğu cevabını verirlerdi.

Tek bir kibrite mukabil bir küme eşya!

Peki, bu üç madde ile ateş nasıl elde edilirdi?

Ateş elde etmek isteyen insan bir eline çakmağı alır, öteki elinde de üstüste konmuş çakmak taşı ile kavı tutardı. Çakmağı kuvvetlice çakmak taşına vururdu. Fakat nafiye, bir netice alamazdı. Bir, bir daha bir daha vururdu, nihayet, belki beşinci veyahud altıncı vuruşlarda, çakmağın çakmak taşına vurulmasından çıkan kıvılcımlar kavi tutuştururlardı. Bundan sonra bu kav va

sisatise istenilen madde tutuşturuldu.

Zamanla, ayrı ayrı maddeler halinde bulunan bu çakmaklar tekâmül ederek, bildiğimiz fitilli çakmaklar haline almışlardır. Fitilli çakmaklar esas itibarile yukarıda izah ettiğimiz en iptidai çakmaklardan farklıdır. Bunların asli maddeleri: Çelik, taş ve kavdır. Fakat burada bu maddeler daha kullanışlı bir hale getirilmişlerdir. Yani çelik parçası, titilli yuvarlak bir hal almış, çakmak taşı küçüklerik onun yanına yerleştirilmiş, fitil ise, silindirik gibi bir delikten geçirilerek bu ikisinin yanına başına konmuştur. V. bütün bunlar, bir arada küçük bir yer igeal etmekte idiler. Bu cins çakmaklar, geçen dünya harbinde, bizde henüz kibrit fabrikası bulunmadığı ve hariçten kibrit ithal etmemek mümkün olmadığı için, memleketimizde bir hayli revaç bulmuştu.

İptidai tarzdaki çakmaklarla ateş elde etmek de kolay bir iş değildi. Avrupa seyyahları Groenlandiyadaki Eskimolara çakmakla ateş elde etmek usulünü öğretmek istedikleri zaman Eskimolar bu usulü beğenmeyerek reddetmişlerdi. Onlar, kendi eski usullerinin daha iyi olduğunu kanaatine idiler. Eskimoların ateş elde etme usulleri de şu idi: Eskimolar kuru bir tahta üzerine konmuş sert bir sopayı bir ip yardımıyla ve suiratle çevirerek ateş elde ederlerdi. Esas itibarile bu usul de gene sürtüştürmeye dayanan bir usuldü.

Çakmakla kibrit arasında oldukça uzun bir fasıla vardır. İnsanlar çakmaktan kibrite geçinceye kadar çakmaklar üzerinde bir sürü tadilat yapmışlardır. Daha sonra kimyaya imdada yetişmiş, ve bir kimyevi madde, yakma vasıtasıyla onu kullanılmıştır. Bütün mesele, pratik, taşınması kolay ve çabuk yanar vantalar yapmaktır. Bu arada hamız kibritle temas edince yanmayan kibritler, taziyik neticesinde tutuşan cam başlı kibritler icad edildi: bir yığın mürekkebe ve katışık kibritler yapıldı. Fakat bunların hepsi de pahalı ve kullanışlı güç şeylerdi.

Bu vaziyet fosforlu kibritlerin icadına kadar devam etti.

Hasan Âli Ediz

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfa)

niçin hasmına kendisinden daha iyi hazırlanma vakitleri bıraktı? İtalyan imparatorluğunun sukutu bahsi ile meşgul olacak tarihçiler, kendi kendilerine bu sualleri de soracaklar ve bunların cevaplarını arayacaklardır.

Biz zannediyoruz ki, bütün suallere makul cevaplar bulmak imkânı olmayacak ve neticede rejim mes'ul olacaktır. Faşizm İtalyaya hakikataten çok mühim hizmetler gördü. Fakat, birkaç takdir hatasının İtalyaya şimdîye kadar vermiş olduğu zararlar, bundan sonrakilerden sarfi nazar, bütün hizmetleri silip götürmeye kâfi gelir. Yirmi senede yapılan bir eserin yirmi hafta içinde harap oluşu her şeyden evvel hâzindir!

Muhittin Biegen

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.

Telefon: 21044-23398

TAKSİM SINEMASI

2 büyük film den mürekkep-fevkalâde bir program takdim ediyor.

1 - IMPERIO ARGENTINA'nın rakibesi parlak İspanyol yıldızı

ESTRELLITA CASTRO'nun GECE GÜLLERİ

İspanyolca sözlü ve şarkılı filmi

2 - UMUMİ TALEB ÜZERİNE:

Shirli Yüzük

1001 gece masallarından büyük Şark filmi. Bu müstesna fırsatı kaçırmayınız mutlaka gidip görünüz. Bugün saat 11 de tenzilâtı matine.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey, İtalyan donanmasının yendiği darbeleri tabii biliyorsun.

— Halbuki harbden evvel Akdeniz için «bizim deniz» diye bağırdıyorduk.

— Akdenizde hâkimiyet iddiaları şimdi ne oldu dersin?..

Hasan bey — Bakınlar ki başka türlü olmayacak. Akdenizi İngilizlere ile paylaşalım. Üstü İngilizlerin, altı da İtalyanların.

BUAÜN MELEK sinemasında Zevk ve neş'e kraliçesi ANN SOTHERN (Çam Sakızı) ve FRANCHOT TONE tarafından dayanılmaz derecede komik sahnelerle çevrilen KOCAM GÜZELLER PEŞİNDE AYRICA: FOX JURNAL. Bugün saat 11 de tenzilâtı matine.

Resmî Tebliğler

İngiltere Üzerinde

Londra 5 (A.A.) — Hava ve dahill emniyet nezaretinin tebliği: Düşman tayyarelerinin dünkü faaliyetleri hafif olmuş ve daha ziyade sahil muntakaları üzerinde cereyan etmiştir. Bomba atıldığı hiç bir yerden bildirilmemiştir. Yalnız bu saha İskoçyanın şimali şarkisinde bir yerle İngilterenin şimali şarkisinde diğer bir yerde mitralyöz sesleri işitilmiştir. Bir kişi yaralanmış ve bazı evler hafif hasara uğramıştır.

Yunan tebliği

Atina 5 (A.A.) — Yunan ordularının başkumandanlığı tarafından 4 Nisan akşamı neşredilen 160 numaralı resmî tebliği:

Muvaffakiyetli mevzîlî hareket neticesinde düşmanın kuvvetle tahkim edilen mevzileri elimize geçmiştir. Bir zabtî olmak üzere 70 den fazla esir alındı. Düşman çok miktarda harb malzemesi terketmiştir. Cephenin başka bir noktasında düşmanın mevzilerimize taarruz için tanklarla yaptığı bir teşebbüs tanklarımızla geri püskürtülmüştür.

Alman tebliği

Berlin 5 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliği: Libya sahillerinde Alman ve İtalyan motorlu kuvvetleri ve zırhlı teşekkülleri şimalde çekilmekte olan düşmanı şiddetle takip ediyorlar. Hususî bir tebliğde de bildirildiği üzere, 4 Nisan sabahı erkenden Bingazi alınmıştır. Alman hava kuvvetlerine mensub pike tayyareleri, 3 Nisan'da Bingazi etrafında cereyan eden kara muharebelerine tesirli bir tarzda müzaheret etmişlerdir. Soluh'un şarkında pike tayyarelerimiz zırhlı kollarına ağır çapta bombalarla taarruz etmişlerdir. Pike tayyarelerimize refakat eden avcılarımız bu münasebetle düşmanın Hurricane tipinde üç tayyaresini düştürmüşlerdir.

4 Nisan tebliğinde bildirildiği üzere bir İngiliz gemi kafilesinde cem'an 58.000 tonluk on vapur batırın denizaltılarımız 48.500 ton daha batırılmışlardır. Bu suretle hamuleleri İngiltereye aid 106.500 ton 18 vapur batırılmıştır. Batırılan vapurların toplamı ise 137.116 ton'dur. Okyanusta hareket eden bir harb gemimiz 13243 tonluk İngiliz muavin kruvazörü Valtair ile 9700 tonluk Britannia İngiliz nakliye vapurunu batırmıştır.

İngilterenin cenub ve cenub şarkî limanlarında bulunan tesisata ve tayyare meydanlarına da taarruzlar yapılmıştır.

Beş Nisan gecesi mühim bombardman tayyare teşekkülleri taarruzlarını bir kere daha Bristol kanalında bulunan Davonmouth şehrinin mühim askeri hedeflerine tevchik etmişlerdir. Pek büyük yangınlar çıkmıştır. Great Yarmouth limanı da muvaffakiyetle bombalanmıştır.

Birkaç düşman tayyaresi garbi Almanya üzerine hücum etmiştir. Bütün bombalar kırlara düştüğü için hasar ve ziyat yoktur. Düşmanın dün gece işgal altında bulunan arazideki bir limana yaptığı hücum teşebbüsü Alman defai bataryalarının şiddetli ateşi karşısında akamete uğramıştır. Düşman bu hücumda üç tayyare kaybetmiştir.

Düşman 1 Nisandan 4 Nisana kadar cem'an 42 tayyare kaybetmiştir.

İtalyan tebliği

Roma 5 (A.A.) — İtalyan ordusu (Arkası sayfa 7 sütun 3 de)

30 Sene evvel
Tobruk - Derne - Bingazi

İtalyanların Tunustan gelen kervan yollarını kesme teşebbüsleri

Yazan: Emekli General H. Emîr Erkilet

— 66 —

Sidi Ali hareket ve muharebesi
4 Temmuz 1912

Sidi Said muharebesini takip eden günlerde İtalyanlar Sidi Ali istikametinde keşifler yaptılar. Burası Sidi Saidin 4 kilometre kadar cenub ve doğusunda ve sahilindedir. Birinci ve ikinci kervan yollarının birleştiği Zlun mevki de buradan ancak bir top menzili mesafededir.

Aynı zamanda Bu Kemas'dan cenuba gönderilen İtalyan keşif müfrezeleri, ikinci kervan yolu üzerindeki kuyuların kumla doldurmuş olduğunu bildirmişlerdi. Bu hal, bu yolun bundan sonra mücahidler tarafından kullanılımı yacağı gösteren ehemmiyetli bir işaretti. Fakat üçüncü yoi mücahidler için serbest ve açıktı.

Bu sebeplerle General Garioni, şarka doğru bir hareket yapmak için acele ediyordu. Bu maksadla general Lequio'nun emir ve komutası altında birinci hatta bulunan İtalyan küt'aları, 4 Temmuz saat 3.30 dan itibaren iki kolla ve sahil boyunca kum tepeleri üzerinden ilerlemeğe başladılar. Sidi Alide Türklerin yalnız zayıf bir tarasud ve setir postası bulunduğundan soldaki İtalyan kolu, büyük bir gayret sarfetmeksizin saat 6 da Sidi Ali mescedine vâsil oldu. Sağdaki kol ise Zlun ve Rikdalin den koşup gelen mücahidlerin şiddetli bir yan taarruzuna uğradı. Bu esnada Sidi Ali tepesinden geri giden Türk ve yerli gözetleme müfrezesi, bir miktar mücahidle ve topla takviye edilerek Sidi Alideki İtalyan kuvvetlerinin üzerine piyade ve top ateşi yapmağa ve bunlara telefata verdirmeye başladı.

Fakat zaten iki toptan ibaret olan ve cephaneleri yok deneyecek kadar az olan Türk topçusu, gerek general Lequio'nun yürüyüş kollarında bulunan İtalyan bataryaları ve gerek Sidi Saiddeki topcu ile hareketi takip etmekte olan İtalyan gemilerinin topları tarafından nihayet susturuldu veya hud bizim toprak bir müddet atarak kendiliklerinden sustular.

Sidi Said muharebesinden dolayı albaylıktan generalliğe yeni terfi eden Cavaciocchi'nin kumandasındaki ihtiyat tugayı diğer tugayı sağa kaçırmalı bir vaziyette takibi için Lequio'nun sağ koluna cenubdan taarruz eden mücahidlerin yanlarını tehdit ederek onların savlet ve hamlelerini kesmiş ve durdurabilmişti. Bu suretle bu mücahidler de nihayet çekilmeğe mecbur oldular.

Neticede Lequio tugayı Sidi Alide yerleşti ve diğer tugay Sidi Saide döndü. Bugünkü muharebe-

de İtalyanların ziyatı 16 ölü ve 73 yaralı idi.

Zuvara üzerine yeni bir hareket hazırlığı

Sidi Alinin işgalinden sonra, sahilde yakın olarak Tunustan gelen her iki kervan yolu artık İtalyan toplarının tesiri altına girmişlerdi. Fakat Türkler, üçüncü kervan yolundan istifade ediyorlardı. Bu sebeple İtalyanlar, daha şarka ve yerli mücahidlerin yan birleşmekte olduğu Zuvara - Rikdalin bölgesine hâkim olmağa düşünüyorlardı.

Ancak bu ilerleyiş, İtalyanların sağa doğru olan yan hareket hatlarını fazlaca tehlikeli bir surette uzatacağı ve bu yüzden Türk ve yerli mücahidlerin yan taarruzlarına daha çok maruz bulunulacaktı. Bu sebeple, Garioni tümenini, her şeyden evvel, Makabezden itibaren bütün istinad noktalarını elde tutmağa imkân bulabilecek veçhile takviye etmek lâzım gelmekte idi. Bu suretle beşinci tümen aldığı yeni küt'alarla şu hali aldı:

Piyade: 11. ve 84. alaylar. 1. ve 2. Grenadin alayları (biri taburlu), 9. Bersaglieri alayının 28. taburule 11. Bersaglieri alayı. İki bölümlü Bersaglieri bisikletçi taburu, 6. ve 7. Eritre taburları. Cem'an 15 tabur

Süvari: 19. alayın iki bölüğü ve Eritre heciasüvar müfrezesi.

Topçu: 75 milimetrel bir batarya, 1906 model bir batarya, 70 milimetrel üç batarya, 149 milimetrel iki batarya. Cem'an 7 batarya.

Yardımcı halefler: 3 istihkâm bölüğü, bir sabit balon 4 uçak.

Bununla beraber gerilerde emniyet ve asayiş tesise kâfi görülen bu kuvvetin mücahidlerin yeni bir taarruz hamlelerini kurmağa kâfi gelip gelemeyeceğinden şüphe ediliyordu. Bu sebeple diğer takviye küt'alarına lüzum görüldüğü takdirde bunların nasıl ve ne yolda kullanılacakları beşinci tümen komutanlığından soruluyordu.

İtalyanların Zuvara - Rikdalin muntakasının işgali bahis mevzuu idi. Bunlar her ne kadar birbirine mücavir iki hedef idi iseler de, Türk ve yerli mücahidlerin çeviklik, tabiat ve mantıklarla arazi ve iklim şartları İtalyan küt'alarının bu iki mevkiî aynı zamanda elde etmelerine bir mâni teşkil ediyordu. Bu sebeple yapılacak işleri ayrı ayrı tasnif etmek ve bu işlere hangi sıraya göre başlanılacağına, yani evvelâ Zuvara, sonra Rikdalin üzerine mi, yoksa ilk evvel Rikdalin'e, muahharen Zuvara üstüne mi yürünmesi lâzım geleceğine karar vermek icab ediyordu.

İlk evvel Zuvarayı işgal etmek, denizle temasta kalmak ve gemilerin müzaheretinden istifade ey-

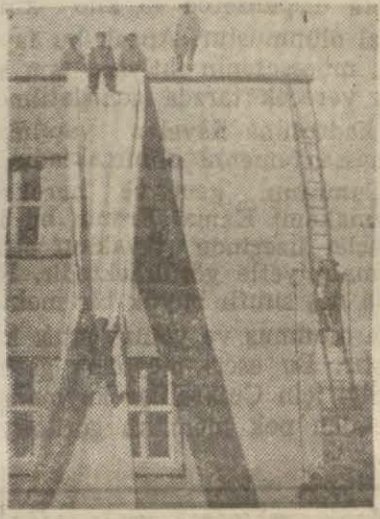
lemek faydalarını haizdi. Üstelik Türkleri şaşırtmak ve iki ateş arasında bırakmak için. Garioni tümenini garbden yürüdüğü sırada Zuvara'nın şarkında bir debark man hareketi yapıldı. Böyle bir hareket Türklerin bizzat vaha içindeki mukavemetini hissolunur surette azaltabilirdi.

Buna mukabil Zuvara Sidi Aliden 20 kilometre mesafede idi. Rikdalin ise ancak 15 kilometre kadar uzaktı. Fakat Zuvara'nın İtalyanlar tarafından zaptı, Türkleri hiç bir vçhile Rikdalin tahliye mecburiyetinde bırakmasın mukabil, Rikdalin'in zaptı Zuvara'ya artık tutulamaz bir hal ve vaziyete sokabilirdi. Tacura Aynizara için ve Tukar, Funduk, Zanzur için ne ise, Rikdalin de Zuvara için hemen o idi.

(Devam ediyor)

H. E. Erkilet

Manisa itfaiyesinin talimleri

Manisa (Hususî) — Manisa belediyesi itfaiyesinin talim ve terbiye hususundaki faaliyetleri kayda değer mahiyettedir.

İtfaiye boş zamanlarında muntazam talimlere devam etmekte ve zuhuru halinde yangın söndürme tecrübe talimleri yaparak hazırlanmaktadır. Resim itfaiye efendilerinin talimlerini gösteriyor.

Bigada et bollandı

Biga (Hususî) — Burada sekiz on kiloluk kuzular bir haftadan beri kesilip piyasaya çıkarılmaya başlanmıştır. Geçen sene bu mevsimde kilos 35 kuruşa satılan kuzular, mebzul olduğu halde bu yıl 50 kuruştan aşağı düşmemektedir.

Etin pahalı olması yüzünden, bir liraya alınan hindiler, şimdi iki buçuk liraya çıkmıştır. Halkın fakara kısmı için semiz besleme geçirilerin etleri 35 kuruşa kadar verilmektedir.

Hâcîseler Kargısında

İnerken ve Binerken

Bir tramvayın Eminönünde nasıl fethedildiğini gelin de birlikte seyredelim:

Tramvay, Karaköy cihetinden geliyor; mevkifte bir kaynaşma; ve bir konuşma:

— Tabelânın yarısı beyaz.
— Sahi mi?
— Benim gözüm pek uzaktan seçer.

— Hakkın var, ben de gördüm, beyaz... buradan dönecek.

— Nasil yapsak ta binsek?...

— Hele yaklaşsın atlarız.

— Kalabalık da.

— Aldırma canım. Sen etrafa bak polis olmasın. yüz ikiyi banyılır.

Tramvay yaklaşmıştır. Kaynaşma ziyaleşir.

— Haydi atla.

— Sen de arkadan ha...

Tramvayın içinden sesler:

— Ne oluyor canım, incekler insinler, sonra siz binersiniz.

... Binenlerden bize rahat yok ki.

— Kondüktör efendi, zili çekme ben içeride kaldım.

... Ne yapayım yahu, tâ basamağa kadar gelmişim. Binenler

itip kakmasile, kendimi tramvayın içinde buldum.

Seneler evvel karar verilmişti. Tramvaylara arkadan binilecek önden inilecekti. Birkaç gün bu usulü yadırgamıştı ama... Soudan da böyle alışmıştı ki... Önden binmeye hiç yanaşmıyor. Arka sahanlığa pek yakın olsak da gene önden iniyorduk. İyi bir usuldü.

Usulü itiyad haline getirmişti. Fakat açık göz geçinen saygınsızlar, bu usulü de bozdular. Önden binen olmuyor ya... Öne hücum ettiler... üzüm üzüm baka baka kararır, insan, insana baka baka huyunu değiştirir. Hemen pek çok kimseler, eski usule riayet etmekten sarfınazar ettiler.

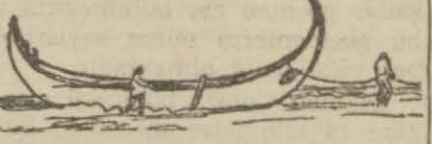
Şimdi tramvay bir mevkife geldiği zaman ne önden ne de arkadan inmek kolay olabiliyor. Çünkü binecekler inceklerden daha seri ve sert davranıyorlar. Her iki taraf da tikıyorlar.

Belediye tramvaylara arkadan binmek ve önden inmek usulünü ihya etse de, incekler rahat inseler, binecekler de rahat binseler olmaz mı?

Tamat Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Portekizler gemileri karada nasıl yürütürler?

Portekizli balıkçılar kayıklarını karaya çekecekleri zaman, ora denizlerinde pek fazla bulunan Me-düz (deniz yıldız) ları avlar, karaya yayarlar. Bu hayvanların vücudları yumuşak ve kalm olduğu için kayıklar karaya çok kolay çekilir.

Mantar kaplı lokanta

Nevyorkta, bütün duvarları ve tavani şampanya şişesi mantarları ile kaplı bir lokanta mevcuttur. Lokantanın bu duvar süsleri şöyle yapılmıştır: Bir gece birakç arkadaş bu lokantada yemek yemişler, yirmi altı şişe de şampanya içmişler, hatıra olsun diye mantarlarını duvara çivileyip lokantadan çıkışlar. Bundan sonra lokantaya gelip şampanya içen herkes mantarları duvarlara çivilemeye başlamışlar. Böylece lokantanın duvarları ve tavani mantarlarla süslü bir hale gelmiştir.

GÖNÜLİLERİ

Okuyucularına cevablarım

(N.S) e:

Sorduğunuz suale cevap veremiyordum. Bazı noktaları daha sarılı yazmanız icab ederdi. Siz 930 senesinde dayınızın yanına gidiyorsunuz. Yani 11 sene evvel. O zaman mı on altı yaşında idiniz, yoksa o zaman çok küçük bir çocuktunuz da seneler geçti. Siz on altı yaşına mı geldiniz? Oradan ne vakit ayrıldığınız, ne kadar zaman geçtiği de malum değil... Bunları bilmeden bir şey söylemek doğru olmaz.

★

Bay Ahmed Mutlu:

Birinci sualiniz için, ihtimal denilebilir. İkinci sualinize gelince sükût ikrardan gelir, diye düşünmek te fazla nikbinlik olur. Daha başka türlü düşünelim... Belki sizi tanımak, hakkınızda bir

fikir edinmek için şimdilik cevap vermiyordum.

Üçüncü sualinize gelelim: Tahsilinizi bitirdikten sonra müracaatınızı doğru buluyorum. Yalnız bir vasıta bulsanız, meselâ o zati tanıyan biri, akrabanız olmayabilir, muhakkak akrabanız olması şart değil. Sizi ve onu tanıması kâfi.

★

Bayan «Bedriye»ye:

— Her vakit dikkat ettim: Hafif bir kırıklığı, basit bir ihtilâftan doğan dargınlığı derin bir uğurum haline getiren şey, ko nuşamamazlığın devam etmesi değildir. O zaman hayal hareket gelir, hâdiseler büyütülür. ondan sonra barışmak güçleşir. Bence ilk adım atmanız doğru olur.

TEYZE

«Son Posta»nın tefrihası: 9

HAVA GINA

YAZAN: EKREM REŞİD

ti. Şimdi, hamdolsun, vaziyeti iyi. Masraf az, müşterisi çok meyhane kendisini ve ailesini fevha ve fahur geçindiriyordu. Hatta iki senedenberi yazılan Boğaziçinin Ye nimahallesinde geçirebilmişlerdi. Niyeti bu yaz orada bir kahve tutmak, meyhaneye kalbedip getirteceği bir iki artist sayesinde fazlacasına para kazanmaktır. Fakat bunların hepsini uzur caseler durup dinlenmeden çalışmış olarak elde etmişti. Halbuki Melpomeni, zavallı Kırya Melpomeni ne yapabiliyordu?...

Şimdi, dirseği masa üzerinde, çenesini yumruğuna dayamış, karşısın da oturuyordu; tıpkı Atınadaki gibi... Ötedenberi Melpomeni bu pozu alırdı... Koçunun gözleri önünde bundan birkaç sene evvelki, pal parlı parlayan pullu kasa elbiseli, birçok deve tüyile süslenmiş koca şapkak, uzun siyah eldivenli, siyah ipek çoraplı Melpomeni canlandı. Ne güzeldi, Melpomeni!...

Fakat hiç değişmemişti... Aynı gözler, aynı sima, aynı zarafet, aynı güzel bacaklar... Atınada söylediği bir şarkı çok geçmeden herkesin ağzında dolmuş, mandolinlerde çalınmış, lâtarnalara konmuştu.

— Kırya Melpomeni!... Meşhur bir şarkınız vardı... Bütün Atına söylediler!...

Melpomeni hafifçe gülmüşü. Aynı üzerinden geçerek bir an için nurunu öten ufak bir bulut gibi eski hatıralar gözlerinin parlıtmasını bir lâhza söndürdü. Uzaktan gelen bir sesle:

— Evet, dedi, güzel bir şarkı... Fransızca... Ah, l'amour, l'amour!... Hatırlıyorsun Koço?...

— Hiç hatırlamaz mıyım?...

Melpomeni içini çekti. Rüya da gibi: «l'amour» dedi. Sonra, bir denbire omuzlarını silerek bir sigara yaktı.

Koço heddimi bilen saygılı bir

adamdı. Melpomeniye karşı da son derece hürmetkardı. Fakat ne etsin ki derununda bir iş adamı uyumak taydı. Şimdi bu iş adamı uyanmış, kendisini, arzusuna rağmen konuştuyordu:

— Kırya Melpomeni, akşamdan akşama bu şarkıyı, ve başkalarını benim... Benim müessesemde söyler misiniz?...

Çoraplarını yamalamışa hazırlanmış olan Melpomeniye bu teklif hiç de acib görünmedi. Tophaneyeye doğru inen Beyoğlunun bir küçük sokağında meyhane de şarkı söylemek hiç de ağırına gitmedi.

— Niçin söylemeyeceyim? Elbet söyleirim!...

Dedi. Bu cevap Koço'yu sevinc ten çıldırtmıştı. Bir anda meyhane sinin her aşkım dolup toştığını, işlerinin büyüdüğünü, Yenimahallede ki gazinonun emsalsiz bir rahmete mazhar olduğunu, bu sayede Kurultuşta bir ev aldığı görür gibi oldu. Fakat birdenbire sevinci yerini endişeye terketti. Buna sebep içerisindeki iş adamı olmuştu. Melpomeninin ne ücret isteyeceği henüz malum değildi. Hiç şüphesiz ki id-i'ialn yüksekti ve isteyeceği para da bu iddialar nisbetindeydi. Koço söze başladı fakat sıkışmış olan gırtlığının kelimeleri güçlkle çıkabiliyordu.

— Kırya Melpomeni... Bu...

Bunun... Yani şarkı söylemek için... Ne isteyeceksiniz?...

Bu sual karşısında Melpomeni gene hayrete düştü, gözlerini açtı, masum halini takındı.

— Ne parası?... Koço!... Ben senden para alacağım?... Olur mu bu?...

Dedi... Yok, yok, Melpomeni isten. hattâ dünyadan zerre kadar haberdar değildi. Çaylaklar arasında kalmış bir güvercindi. Koço, ona karşı kalbine büyük bir merhamet, derin bir şefkat hissediyordu. Derunundaki iş adamı bir aralık kadmağışı bedava çalıştırmasını telkin ettiyse de buna Koçunun vicdanı bir türlü razı olamadığı gibi, evdeki medamın kıskançlığını uyandırmak korkusu da buna mâni oluyordu.

— Kırya Melpomeni, parasız çalışır mı hiç!...

— Pourquoi pas? Pekâlâ en attendant mieux çalışılır...

Uzun bir münakaşa bu sözleri takip etti. Nihayet iki taraf mutabek kaldı. Melpomeni, Koçunun meyhanesinde şarkı söyleyecek, buna mukabil de Koco kendisine öğle ve akşam yemeklerini verecekti; arsa sıra içeceği bir konyak, bir düziko da caba...

Bu suretle Melpomeni boğazi tokluğuna çalışmağa başlayacaktı.

Aşık Dürrü, yeis, matem, keder içindeydi. Aşkını vazifesine feda etmiş olduğuna şimdi bin kere pişmanlı. Gün geçtikçe Melpomenisiz yaşayamayacağı daha iyi ve daha acıklı bir surette anlıyordu. Esasen Apustolon yanında kalmak kendisini açlığa mahkûm etmekten başka bir şey değildi. Apustol haftalığına değil, bir sigara parası vermekten âcizdi. Diğer taraftan kendisine acıcaz bir hal arz olmuştu. Saatlerce konuşmadan, gözlerini dikmiş olduğu bir noktadan ayrılmadan duruyordu etrafında olan bitenden zerre kadar alakadar olmuyordu. Karşısında patlayan bir bomba onu bu kederli dalgınlıktan ayıramazdı. Kendisine söyleneni de anlamıyordu. Her sözü birkaç defa tekraretmek lâzımdı. Kılığında, kıyafetinde de zihindeki perişanlı başgöstermişti. Muntazamen traş oluyordu. Solmuş yanakları çökmüş, tüstü. Beyaz kılı çenesi sarkmıştı. Apustol hiç şüphesiz fena niyetler besliyordu. Buna da delil bir gün aslanların kafesine girmesi olmuştu.

Aslanlar Apustolon porsumuş olan etlerinde hiçbir iştiha açacak taraf görmemiş olacaktı ki başlarının kendisinden kemali hakaretle çevirmişler, istirahatlerine devam etmişlerdi.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Yurdda

Çocuk Esirgeme Kurumunun 18 yılda yaptığı yardımlar

Çocuk Esirgeme Kurumunun 427 merkez ve kollarından gönderilen istatistik cedvellerine nazaran 1922 yılından bin dokuz yüz kırk yılı sonuna kadar muhtelif yardımlar gören çocuk miktarı aşağıdadır:

922 den 940 sonuna kadar genel merkezin ve diğer merkezle kolların koruduğu çocuk sayısı: 3.460.990, sütü olmayan annelere verilen çocuk sütü ve sıcak yemek verilen çocuk sayısı 2.334.168, muayene ve tedavi, diş tedavisi, elbise, ayakkabı, kasket, çamaşır, okul levazımı, para yardımı gören çocuklar 1.135.822.

Böylece genel merkezin ve diğer merkezlerle kolların 18 senede yardım ettiği çocuk miktarı şu sayıyı buluyor: 3.460.990.

Kurumun gayrimenkul emlakı yani bina, arsa, tarla, dükkân ve bahçesi 1940 yılı sonunda 129 parçaya baliğ olmuştur.

Kurumun meydana getirdiği içtimai ve sihi yardım müesseseleri 270 i bulmuştur. Ve şunlardır:

2 doğum evi, 30 çocuk dispenseri, 4 diş muayenehanesi, 11 süt damlası, 8 sıcak banyo, 4 yüzme havuzu, 30 çocuk yuvası, 2 ana mektebi, 1 çocuk bakıcı mektebi, 5 pansiyon, 72 talebe sofrası, 18 çocuk kütüphanesi, 12 sinema, 53 çocuk bahçesi, 16 kreş (gündüz bakimevi), 2 çocuk müzesi.

Genel merkez tarafından 18 senede neşredilen eserlere gelince bunlar 149 bin adet basılmış olan 52 muhtelif kitap, 746 bin adet tabedilmiş olan 63 nevi levha, afiş ve kart, 100 bin adet annelere çocuk bakımı hakkında öğüt, 3 milyon 604 bin çocuk ve ana mecmuası ki hepsi 4617000 adedi bulmaktadır.

1940 yılı sonunda kurumun merkez ve kolları sayısı 700 zü bulmuş, bunlardan yalnız 269 kol ve merkeze mensub aza sayısı 39780 e çıkmıştır.

Yalnız 940 yılında korunan çocukların yekünü 704390 dir. Bunların 129328 zi genel merkezce, 575062 si diğer merkez ve kollarca himaye edilmiştir.

Koşu yada İnönü koşusu

Konya (Hususi) — 4500 metrelik bir mesafe dahilinde Konyada da bir İnönü zaferi koşusu yapılmış ve 106 talebinin iştirak ettiği bu koşuyu 94 kişi muvaffakiyetle bitirmiştir.

Fazla koşucu müsabakaya girmiş olduğundan Askeri Ortaokul grup birincisi olmuştur.

Koşuda derece alanlar şunlardır: Birinci Mehmed Algan (Lise), 16 dakika 8 saniyede, ikinci Osman Sürücü (Lise) 16 dakika 12 saniye, üçüncü İbrahim Baysal (Lise) 16 dakika 17 saniye, Sanatlar okulundan Basri Acar da dördüncü olmuştur.

Dört kişilik takımlar arasında 6 fena puanla lise takımı birinci, 15 fena puanla Sanat okulu takımı ikinci ve 40 fena puanla sivil ortaokul talebesi üçüncü olmuşlardır.

Vali tarafından derece alan atletlere ve takımlara mükâfatlar verilmiştir.

«Son Posta» nın tefriksatı: 73

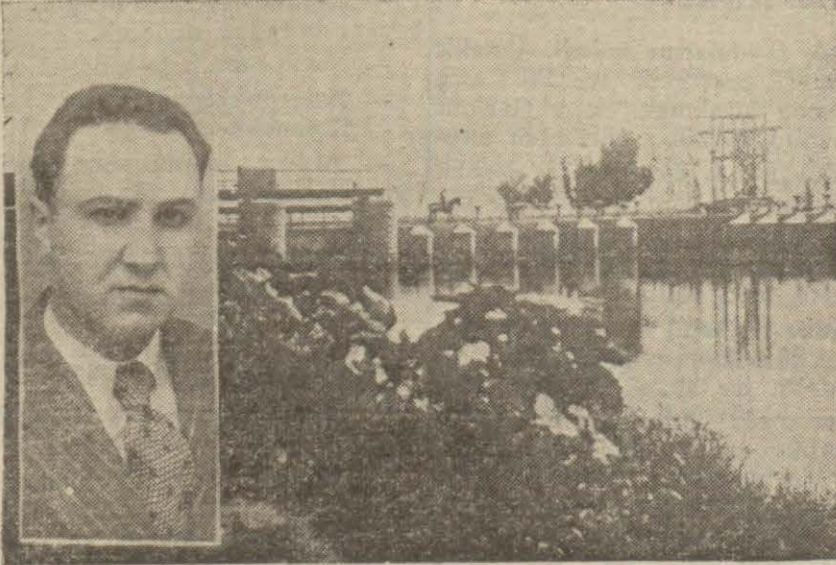
Yazan: Valentin Williams

Başını kaşığı:
— Fakat ben şimdi kendimi böyle bir tehlikeye atmak istemem, dedi. Zira bu haydut heriflerin bu defa elinden kurtulamam. Hem aynı zamanda, şatonun bütün kapıları da anahtarla kilidli. Hizmetçilerin kapıları da öyle. Fakat buna rağmen ben dışarı çıkmak için bir yer arıyacağım.

— Bin defa teşekkür, Dwight. Senin ne kadar becerikli bir insan olduğunu da biliyorum. Yalnız, kimseneye bir şey sızdırdım hareket edeceğimi biliyorun değil mi? Oda hizmetçisi cevap yerine, başını zeki bir tavırla eğdi ve çıkık burnu üzerinde parmaklarını gezirdi. Garrisonun odasına doğru yürümeye başlamıştı ki Véritiy ken-

Konyanın yeni ve güzel bir kasabası: Çumra

Çumranın en büyük hususiyeti Umumi Harb yıllarında kurulan sulama tesisatına malik olmasıdır

Cumranın Alemdar parafı ve kaymakam Kemal Eren

Çumra (Hususi) — Çumra yeni, kurulmuş bir kasabadır. Eskiden burası yalnız istasyon bina sile sulama idaresi vardı. 926 da Bulgaristandan fazla miktarda memleketimize gelen göçmenlerden bir kısmının burada iskâna tâbi tutulmaları ile Çumra istasyonunda küçük bir kasaba vücud buldu. Bugün Çumrada üç yüz elli kadar göçmen evi bulunmakta ve bu göçmenlerin nüfus sayısı bin beş yüzü baliğ olmaktadır.

Eskiden Çumra bugünkü merkeze 14 kilometre mesafede küçük bir nahiyeye ve doğrudan doğruya Konya merkez kazasına bağlı idi. Hat boyundaki yeni bir kasaba kurulmaya başlanınca bu nahiyenin ismi «İçeri Çumra» yapılmış ve bugünkü Çumrada kaza teşkilâtı kurulmuştur. Kazanın son tahririne göre umumi nüfusu 38 bindir. İki nahiyeye ve 56 köyü vardır.

Çumrada geçim vasıtası ziraat ve hayvancılıktır. 43200 küsur hektar arazi ekilmekte ve binlerce ton buğday istihlal olunmaktadır. Ziraatin her sene büyük bir farkla artış kaydettiğine memnuniyetle şahid olunmaktadır.

Çumranın bir diğer hususiyeti de Umumi Harb yıllarında kurulan sulama tesisatına malik bulunmasıdır. Sulama teşkilâtının bu kaza dahilinde tesis edilmesi ile Çumranın irva iska imkânlarına malik olduğunu biliyoruz. Bu teşkilât ve sulama işleri üzerindeki tetkiklerimi ayrı bir yazı halinde verdiğimden burada yalnız şu noktayı kaydetmekle iktifa edeceğim: Bugünkü sulama idaresi Çumranın sadece 14 köyünü sulayabilmekte, diğer sahalar bundan istifade edememektedir. Sulama idaresinin ana kanalları, suları kolları tevzi ettikten sonra tahliye kanallarına boşalmaktadır. Kayışhan, Çarık-lar, İçeri Çumra, Dedemoğlu, Fethiye, Abdikulu, Alemdar köyleri ile Karahöyük, Üçöyük, Taşağıl ve Camil köylerinin bulunduğu yerlerdeki iki tahliye kanalı vasıtasıyla ovanın münhat kısımlarına bırakılan fazla sular bu yerlerde bataklık olmasına ve sıtma hastalığının artmasına sebebiyet vermektedir. Geçen sene bu yüzden sıtma müstevli bir vaziyet almıştır.

Uşakta

Kasabada imar faaliyeti büyük bir hızla devam ediyor

Uşak (Hususi) — Dört bin küsur haneli ve 23.000 nüfuslu olan kasabamız, ilerleme yolunda gittikçe hız almakta ve başka memleketlere örnek olmaktadır. Dokumacılıkta emsalsiz bir terakki gösteren şehir halkı, gerek el tezgâhlarında ve gerekse fabrikalarda durmadan çalışmaktadır.

Yedi adet mensucat fabrikası, na malik olan beldemuz, adeta bir Avrupa fabrika memleketini andırmaktadır ve çok canlı bir iş hayatı göze çarpmaktadır. Burada eli ayağı tutanlardan işsiz kimsesiz kalmamıştır. Zaten, aylak oturmamak burada hiç âdet olmamıştır. İki yüzü müteceviz köyleriyle beraber 120 bine yakın umumi nüfusu olan bu kaza halkının bir kısmı mensucat fabrikalarında çalışmakta olduğu gibi bir kısmı da motörlü ve asri tabakhanelerde ve şeker fabrikasında faaliyet göstermektedir.

Şeker fabrikası, kasabanın sekiz kilometre şarkında ve tren hattı güzergâhındadır. Burada, fabrikaların erkân ve tali memurlarına mahsus ayrı ayrı binalar mevcut olup bunlarla fabrika muhiti güzel bir şehir manzarası arz etmektedir. Kasabada 23 cami, üç hamam ve güzel bir Halkevi binası ile ona bitişik asri bir sinema binası vardır. Tatil günleri sokaklar, kalabalık, kesif bir insan kütlesi ile doludur.

Karabigada bir genç kadın kuyuya düşerek öldü

Karabiga (Hususi) — Nahiyemizin yukarı mahallesinde oturan Haşim oğlu Mehmed karısı yirmi beş yaşlarında Halime, civardaki kuyudan su çekmekte iken müvazenesini kaybederek kazaen düşmüş ve etraftan yetişilip kurtarılmaya kadar boğulmuş ölmüştür.

Bigada Ziraat Bankasının yeni binası

Biga (Hususi) — Yıllardan beri kiralık binalarda oturmakta olan şehrimiz Ziraat Bankası idaresi, bu defa satın aldığı eski Halkevi binasına taşınmış ve bu münasebetle bir açılış töreni yapmıştır. Törende kazanın bütün ileri gelen memurları hazır bulunmuş, merasimden sonra yeni binada davetilere banka şefi Tahir Ünver tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir.

— İşte, mösyö, dedi. Sonra bir yıllık yapmış insan nezaketi ile odadan içeri girdi ve Garrisonun ihtiyar dostu da, şerid gıtreyi cebine soktuktan sonra merdiveni indi.

Philippe'in Londrada bulunan dostları, kendisini hiç bir zaman kendi kibar apartmanında ve hussusî klublerde, koridorda böyle konuşkan görmemişlerdi. Véritiy halini aynada farkettiler ve kendisinde hakiki bir serseri tavrı gördü. İyi tıraş edilmemiş yanakları, karma karışık kir saçları ve pardesüsünün altından gözükken fanilâ pija masile derbeder bir insana benziyordu.

Böyle olmakla beraber odasına dönmedi ve gürültü yapmadan, şatonun şark tarafına doğru yürüdü. Koridorun nihayetinde, Marcou andındaki iriyarı herif elinde bir tabanca ile duruyordu. Kendisine dik dik baktı, fakat hiç bir şey sormadan geçmesine müsaade etti. Amerikalı bahçeye açılan koridordaki döndü, sonra bilardo salonuna yaklaştı ve kapıyı vurmadan evvel

Bir aydanberi tamir görmekte olan bu kârgir bina, banka işleri için çok elverişli ve antresi çok geniştir. Tam çarşının orta yerinde bulunan bu binada gerek iş sahipleri gerekse banka mensubları çok rahat edecekler ve serbestçe muamele göreceklere. Resim, törende bulunan davetlileri ve banka mensublarını bina önünde göstermektedir.

İçerisini dinlemek için kulağını kapıya dayadı. İçeriden hiddetli bir ses işitti. Boldini hiddetlenmiş bir maymun gibi söylenip duruyordu. Mansardın muttarit ve Berg'in de otoriter ve arkadaşlarının sözlerini bastracak kadar yüksek sesle telâfüz ettiği kelimelerini işitti.

İtalyan:
— Madello! Diye bağırdı. Sen işittin! Sen işittin! Radoulü benim öldürdüğümü mü söyleyecek? Bosta Così! Kâfi artık!

Binbaşının sert sesi yükseldi:
— Ben sizin onu öldürdüğünüzü söylemedim. Yalnız kendi şahsî müşahedelerimi bildirdim. Eğer bir bıçak bulsaydınız onu öldürmek çarelerini arayacaktınız. Bu münakaşanın gürültüleri üstünde Berg'in sözleri işitiliyordu; adeta ulur gibi haykıyordu:

— Kapatin ağızlarınızı diyor! İkiniz de, Satan Osse susmaya cak mısınız? Tam burada Véritiy kapıyı vurdu. İçerdekiler bir anda sustular.

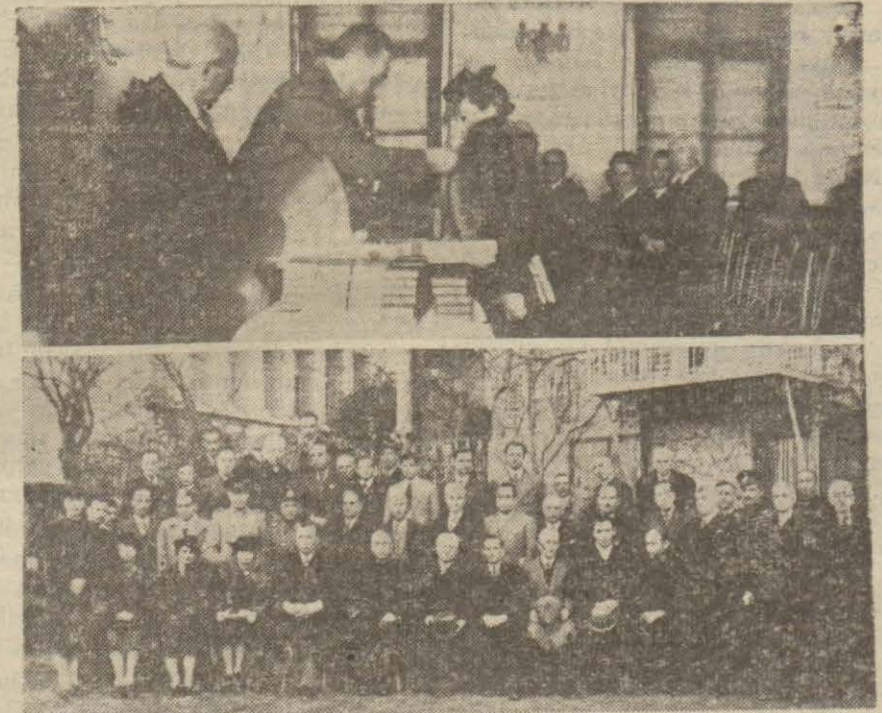
Yurddan resimli haberler

Tokat atletleri Sivasta

Tokat (Hususi) — Sivas'ta bölge lerarası 6000 metre kır koşusu için şehrimizden dört atletten mürekkep kafiye atletizm ajanı Fikret Özgönenç'in başkanlığı altında Sivas'a gitmişlerdir. Yapılan müsabakada ekipimiz takım tasnifinde ikinciliği almıştır. Ferdi tasnifte Cemal Gözübüyük 20 dakika 15 saniyede birinci gelmiştir. Bu atlet yakında İzmir'de yapılacak olan İnönü koşusuna iştirak etmek üzere İzmir'e gidecektir. Resim atletlerimiz gösteriyor.

Bursada Hava Kurumuna teberrüde bulunanlar

Bursa (Hususi) — Türk Hava Kurumuna teberrüde bulunan vatandaşlar için merkezden gönderilen altın madalyaların taliki düzenlenen sonra belediye salonunda güzide ve kalabalık bir halk kütlesi huzur ile yapılmıştır. Merasimde, Vali, Parti Müfettişi, Parti vilâyet ve kaza idare heyetleriyle daireler müdürleri de hazır bulunuyorlardı. Merasime bandonun çağdığı İstiklâl Marşı ile başlanmıştır. Bunu müteakib Kurum Başkanı Rüştü Egel toplantının mahiyetini izah eden bir hitabede bulunmuştur. Hamiyetli Bursalıların bu millî davaya karşı gösterdiği alâka ve hassasiyeti büyük bir şükran ve iftiharla kaydeden Bursa Valisi de aynı zamanda bu hususta mesaileri sebkeden Kurum Başkanını Emin Âli ile Kurum İdare Heyeti azalarına teşekkürlerini bildirmiştir.

Bilâhare, Vali Koraltan geçen harblerle bugünün muharebeleri hakkında mukayeseler yaparak son harbe tayyarelerin oynadıkları mühim rolü tebarüz ettirdikten sonra talik edilen madalyaların maddî ve manevî cepheden olan büyük kıymetlerini tebarüz ettirerek hitabesine son vermiştir. Valimizin çok alkışlanan bu hitabesinden sonra da madalyaların talikine başlanmıştır. Göğüslerine madalyaları talik edilen vatandaşlar ayrı ayrı ve şiddetle alkışlanılmışlardır.

Resim hamiyetli vatandaşlardan birine madalya talik edilirken ve toplantıda bulunanları göstermek tedir.

Çorluda Gençlik klübünün faaliyeti

Çorlu (Hususi) — Gençlik klübümüz faaliyete geçmiş ve spor meydanında spor ve talim hareketlerine başlamıştır. Resim klüp azasını talim komutanı Salim Doğanla beraber göstermektedir.

Kapının aralığında bir yüz görürdüm.

Véritiy:
— Berg'e söyleyiniz, kendisiyle görüşmek istiyorum, dedi. Duruşu vazih ve sakin idi, başını dimdik tutuyordu. Boldini kapıyı yüzüne tam kapayacak ki Amerikalı ayağını ileri doğru attı, hiddetle kapıyı açtı ve içeri girdi.

Alçak tavanlı oda sigara dumanlarıyla dolmuş, tüütün kokuyordu. Rütubetten küflenmiş duvarlar, pencerelerden giren soluk bir ışığı aksettiriyorlardı. Penceredeki panjurların arasından göl görünüyordu. Ağzında bir sigara bulunan Berg, muşamba kaplı bir eski kanepe üzerine uzanmıştı. Binbaşı onun tam karşısında dirseklerini bilardo masasına dayamış duruyor ve elinde bir kadeh tutuyordu. Ortalıkta büyük bir intizamsızlık hüküm sürüyordu: Döşemeyi örten muşamba sigara izmaritleriyle yanlış kibrit çöpleri ve küllerle pis bir hale getirilmişti.

Kırk bir kadehin parçaları masanın çuhası üzerinde bir leke meydana getirmişlerdi. Parkenin üzerinde de şişeler vardı.

Yeni gelene baktım için başını çevirdiği zaman Mansard'ın monok lunun aksettirdiği bir ışık parlayıp söner gibi oldu; fakat Véritiy kendisinin burada bulunuşunun sebebini unutmış gibi görünerek kuru bir sesle Berg'e:

— Size bir iki kelime söyleyebilir miyim? Dedi.

İri yarı adam, memnuniyetsiz bir tavırla sigarasını ağzının bir tarafından öbür tarafına götürdü; iri kollarını kaldırdı, ensenin arkasına, başına bir yastık yapar gibi bağladı. Gözlerini kapadı ve cevab verdi:

— Gidiniz buradan!

Véritiy maksadını izah etti:

— Sizinle hususî görüşmek istiyorum dedi.

Berg, gözlerini açtı. Amerikalı ya hiddetli hiddetli bakan binbaşuya döndü ve:

(Arkası var)

General diyor ki

(Baştarafı 1 inci sayfa)
rek bir kül teşkil edememiş olan Balkanların ve Balkanların başına ise bugünkü hallerin gelmesi mukadder ve geleceği de malum idi.

Filhakika Balkanlara kem gözler çoktan dikilmişti. Bunu bilenler ve Balkanlarda sulh ve selâmetin sürmesini arzu edenler, yegâne kuruluş çaresini mukadder bir Balkan ittifak ve ittifadında buluyorlardı. Böyle bir ittifak kurulabilse idi, bugün harb tehlikesi mutlak surette Balkan yarımadasının tamamını dışında kalsaktı. Çünkü Balkanlar, Balkanlarda bir ayağı ve harabiyeti menfaatleri bulunan, Türkiye'nin hep birlikte teşkil edecekleri bir blokun kuvveti büyük olacak ve böyle bir blok kendisini saydıracaktı.

Eğer Balkanlar, kendi ihtilâflarını, gene ve ancak kendi aralarında halledilmesi itiza eden da-hilî bir iş telâki ederek dıştan gelebilecek tehlikelere karşı elele ve rebile idiler şüphe yok ki, Balkanlarda şimdiki, ayrışıklar olmaz ve buraları ne yabancı devlet si-yasetlerinin ve ne de askerlerinin bugünkü gibi bir oyuncuğ olmazdı. Fakat bu kadar belli, bu kadar makul ve mantıklı olan şey bir türlü vaki olmadı. Çünkü Bulgaristan bu ittifaka girmek istemedi. Coğrafi durumu dolayısıyla de onuz bir Balkan ittifakı mümkün olmazdı.

Bulgaristan komşularından bir - çok toprak istiyor ve isteklerini ta-rifi, coğrafi ve iktisadi bazı sebebler ve zaruretlerle istinad ettiriyor-du. Komşuları ise bu sebeb ve zaru-retleri varid görmüyorlardı. Onlar diyorlardı ki, coğrafi ve tarihi id-dialar toprağa müteseb bir hak verdirmez. Çünkü, eğer böyle o-laydı bugün Beşikta Fransıyan ol-malıydı; İngiltere Romanya tabî bu-lunmalıydı; Macaristanla beraber bütün Balkan yarımadası da Türk-lere verilirdi; coğrafya ve ta-rih iste böyle paradoksları lüzumlu görüp gösterebilir. İktisadi ihtiyaçlar ise daima görüldükçe hal ve tatmin olunabilirler.

Fakat Bulgaristan bunlara kulak asmadı. O, Dubrucayı, Makedon-ya'yı ve Trakya'yı istiyordu. Bun-ları, komşuları ona veremezlerdi, çünkü; her şeyden sarf nazar, bu -raları mutlak Bulgarların sayımı -yordu. Bahusus bunlar birer fetih hakkından ibaret idiler. Bundan baş-ka Bulgar milletinin, bu yerler için, her türlü tehlikeleri göze almasını icab ettirebilecek ortada hakiki, ciddi ve hayati sebebler de yoktu. Olsa olsa, buraları mahza büyümek ve genişlemek emel ve gayeleri ta-sıyan Bulgaristanın kaymayıp taşan ihtiraslarını tatmin ve teskin etmek için tenkölunabildi. Buna da cidden aciz ve zâbil olmayan hiç bir devlet ve hiç bir millet kendini me-cbur addedemezdi.

İşte Bulgaristanın, komşularla o-lan bu çesid ihtilâflarından istifade eden, Almanya oldu. Bu büyük devlet ona dedi ki:

«Ben sana bütün isteklerinin tahakkukunu temin edeceğim, sen yalnız benimle ol!»

Bulgaristan da, evvelâ senelerle gizli veya kapalı bir surette ve son-ra apaşık ve üstelik ahdi bir tarzda onunla beraber oldu ve Balkan-ların başına bugünkü en fena hali getirdi. Filvaki Balkanlar için iki muhâlif kampa ayrılmış olmandan daha fena, daha mazur ve daha tah-dikâr bir şey olabilir mi? Onun için bu halin baş müsebbibi olmak üzere komşumuz Bulgaristanı görü-yoruz.

Fakat itiraf etmelidir ki, bu işde diğer Balkan devletlerinin yıllarla süren mümaşatları ve gevşek si-yasetlerinin de büyük bir mes'uliyet ve günah hisseleri vardır; çünkü Mihver devletlerinin kuvvetle te-sekkülünden evvel onları, Balkan ittifak ve ittifadının, icab ediyorsa cebrden de husulüne müessir olman-ktan meneden gene kendilerinin oportunist siyasetleri olmuştur.

Balkanlarda, bugün fiilen mev-cud vaziyet Bulgaristanın yıllar -danberi takib ettiği tadili ve infirad-ı cedi siyaseti, diğer Balkan dev-letlerinin yanlış olduğu bugün de filiyatla sabit olan, fazla sulhu ve ihtirazi politikalarının tabii bir neticesinden başka bir şey değildir.

Yalnız bu bahiste bilmek istedi-ğimize ve çok merak ettiğimize nok-ta Bulgar komşularımızın şimdiki vaziyetten ve neticeden hakikile memnun ve müsther olup olmadık-lardır. Bizce onlar ne kendilerinin ve ne de umumiyetle Balkanların durumunu endişesiz müşahade e-demezler. Çünkü Balkanlarda yeni ve umumî bir harbi yakacak yeni aşmeten Bulgaristanın nihayete ka-dar masun kalması pek mümkün ve muhtemel değildir.

Bulgaristan, harbe buluşmak ve yeni büyük fedakârlıklarda bulun-mak pehasına da olsa neticede ka-

SON POSTA

Son Posta

Dünkü millî küme maçları

İstanbulspor, Ankaranın Gençlerbirliğini 5 - 2 yendi

Ankaradan gelen Gençlerbirliği ile Eskişehirin Demirspor takımı dün Şeref sahasında Beşiktaş ve İstanbulsporla karşılaştılar. Bu suretle şehrimizde ilk deplasman maçları dün yapılmış oldu.

Maçların hiç biri büyük bir a-lâka ile takib edilmedi.

İstanbulspor 5 — Gençlerbirliği 2
Oyunun ilk on beş dakikası tam-amile İstanbulspor lehinde idi. Bu müddet zarfında sıkı bir mü-dafaaya mecbur olan Gençlerbir-liği bilhassa sol müdafinin güzel oyunu ile bu sıkı tehlikeleri at-lattı.

Gençlerbirliği bilhassa soldan yaptığı hücumlarla oyunda yavaş yavaş hâkimiyeti temin etti. U-zun vuruşlarla kolayca hücum ya-pan Gençlerbirliği bu arada mü-him bir fırsat kaçırdı.

İstanbulspor bu tehlikelerin bü-yüdüğünü görünce daha canlı oyna-mağa başladı ve bu suretle Gençlerbirliği kaleline iyi hücum lar yapmaya başladı.

Gençlerbirliği kalecinin güzel kurtarımları bu hücumları bertar-f etti.

İstanbulspor hücumları karşı-sında bir an bocalayan Gençler -birliği Süleymanın çektiği anı bir şütle 35 inci dakikada bir gol yedi.

İstanbulspor daha müessir hü-cumlarla devreyi 1-0 galib bitir-di.

İstanbulspor sağ açıkları vası-tasile 5 inci dakikada ikinci golü yaptı.

Bu sayıdan dolayı Gençlerbir-liği sol müdafii tamamilen hatalı idi. Hem topu tutmadı, hem de kalecinin önünü kapamıştı.

Gençlerbirliğinin kendini top-laması anı hücum yapımlarına be-li oldu. Yedinci dakikada çekilen bir frikikle Gençlerbirliği oyun-cuları sol hafırları vasıtasile bir sa-yı vaptılar.

Oyunun heyecanlandığı bir sı-ra-da İstanbulspor merkez muavini Tarık şahsi bir hücumla üçüncü golü 9 uncu dakikada sıkı bir şütle yaptı.

İstanbulspordan Cihad 11 inci dakikada parlak bir şütle 4 üncü golü de kaydetti.

Karşılıklı devam eden uzun bir mücadelede sonra İstanbulspor merkez muhacimi 35 inci debi -kada besinici golü attı.

Üç dakika sonra Gençlerbirliği penaltıdan 2 nci golü kayda mu-vaffak oldu.

Oyun 5-2 İstanbulsporun gali-biyetle bitti.

Beşiktaş 3 — Demirspor 1
Oyunun alacağı şekli henüz tesbit etmeğe imkân olmadığı 4 üncü dakikada Beşiktaş sol açığı Şükrünün fevkalâde bir şütle di-reğe çarparak geri döndü.

Gelişi güzel bir oyunun devam ettiği 14 üncü dakikada Demirspor sol açığının şütle Feyzinin aya-ğına çarparak Beşiktaş kaleline girdi.

Hafiften baskıya başlama sol açığı Şükrüye kadar geldi ve Şa-kinin pasında topa fevkalâde bir vuruş yapan Serefın şütlünü De-mirspor kalecisi kurtardı.

Beşiktaşın tazyiki arttığı için oyun Demirspor kaleci civarında oynanıyordu.

zanabileceğinden emin olamaz. E -vet, geçen Büyük Harbe olduğu gibi belki muvakkat hediyeyle nail olabilir ve muvakkat yerleri işgal altında bulundurabilir; fakat neti-ce itibarile kazanacağına emin ol-ması ve bu hususta ciddi bir ümid beslemesi için ortada hiç bir ciddi sebep yoktur.

Bulgaristan başvekilî Bay Filofun birkaç gün evvel bir gazeteciler toplantısında söylediği şu cümleyi yukarıdaki mülâhazamızın bir delili olarak gösterebiliriz. Çünkü o Bulgaristanın endişelerini pek gü-zel ifade etmektedir: «Etrafımızda vukubulacak hadiselerin nasıl cereyan edeceklerini bilmiyoruz...» Bir başvekil içindekini ancak bu kadar açık ve bedbinane ifade edebilir.

Bulgaristanın, Balkanlarda oyna-dığı bozucunu rolden şimdi pişman olup olmadığını ve ileride pişman olup olmayacağını bilemem; ancak şu anda onun şiddetli istikbal endi-şeleri arasında bazı vicdan azabları bile duymakta olduğuna eminim.

Aynı tipte diğer iki cüzütümüz Cidde civarında kendilerini batır -mışlardır. Bunların mürettebatı sağ-dır.

Yaptığı hücumlardan netice ala-lamayan Beşiktaş Sabriyi merkez muhacime, Şakiri sağ açığa alarak ciddi bir tadilat yapmağa lüzum gördü.

Sol açık Şükrünün güzel bir or-talayışına Hakkı rahat bir kafa vuruşile 30 uncu dakikada beraber-liği temin etti. Demirspor kalecisi Şayanı hayret kurtarımlar yaptığı için oyunda çok müessir oldu.

43 üncü dakikada Demirsporun bir hücumunda top Mehmed A -linin elinden kaçtı ise de Demir-sporcular bu fırsattan istifade e-demediler.

Devre 1-1 berabere bitti.

Beşiktaşın 12 dakika devam e-den hâkimiyeti içinde Şükrüden Hakkıya gelen top, kısa bir pasla Sabride kaldı ve Sabrinin enfes bir vuruşu Beşiktaş 2 nci golü kazandırdı.

Beşiktaşın tazyiki devam ederken Şeref, Hakkıdan aldığı pasla 26 nci dakikada üçüncü golü de yaptı.

İki dakika sonra çekilen penaltı Şükrü kaçırdı. Oyuunda Beşik-taş tamamilen hâkimdi. Canlı bir müdafaa yapan Demirsporcular başka gol yemediler ve mac 3 - 1 Beşiktaşın galibiyetle bitti.

Gençlerbirliği takımı eski kuv-vetinden çok kaybetmiş bir halde dir. Bu halile millî küme yolunda fazla bir ümide kapılmasına im-kân yoktur.

Demirspor takımı canla, başla oynuyor, fakat, henüz çok şeyler öğrenmeğe muhtaç bir halindedir. Takımın yegâne kuvvetli tarafı nefesi ve mücadeledir.

Ömer Besim Bugün yapılacak maçlar

Millî küme maçlarına bugün Şeref sahasında devam edilecektir.

İlk maçı Demirsporla İstanbulspor yapacaklardır. Bu oyunda büyük bir çekişme beklemek lâ-zımdır.

Beşiktaşla Gençlerbirliği oyu-nu sahanın heyecanlı bir maçı saymak çok güçtür.

İzmirde

İzmir (Hususi) — Bugün ya-pılan millî küme maçında Anka-ranın Harbiye takımı Altınordu-yu 2 - 0 yenmiştir.

Resmî tebliğler

(Baştarafı 5 inci sayfa)
duları umumî karargâhının 302 nu-maralı tebliği:

Yunan cephesinde dokuzuncu ordu mmtakasında mevzî hareket yapılmıştır.

Korfu limanında tayarelerimiz, demirli bulunan gemilere taarruz e-derek bunları pike hücumlarıle bom bardaman etmişlerdir. Biri 8000, di-ğeri 3000 tonluk olmak üzere iki ya-pur batırılmıştır. Daha küçük to-najda başka gemiler de ağır hasara uğratılmıştır.

Sirenik'te İtalyan ve Alman kıt'aları Agedabiade'de elde ettik-leri muvaffakiyeti inkişaf ettirerek dün sabah Bingaziye varmışlar ve motörli kolları bu şehrin ilerisinde takibe koyulmuşlardır.

Alman tayareleri Soluh civa-rında düşmanın bir motörli koluna taarruz etmişlerdir.

Bir hava muharebesi esnasında üç İngiliz tayarresi düşürülmüştür. 3/4 Nisan gecesi düşman yeni -den Trablus üzerine bir akın yapı-rak sivillere aid binalarda bir mik-tar tahribat husule getirmişti.

Girid adası av teşekküllerimiz -den biri İraklion hava üssüne bir baskın yapmıştır. Verde bulunan bir tayarre tahrib edilmiş ve birçok tayarreler hasara uğratılmıştır. Tay-yarelerimizden biri üssüne dönme -miştir.

Şarkî Afrikada muhtelif mmta -kalarda mukavemetimiz devam et-mektedir.

Düşmanın bir hava bombardı -manı neticesinde küçük tonajda cü-zütamlarımızdan biri Kızıldenizde batmıştır.

Aynı tipte diğer iki cüzütümüz Cidde civarında kendilerini batır -mışlardır. Bunların mürettebatı sağ-dır.

Macar Yugoslav hududu kapatıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Macaristana yapılan teklif

Belgrad 5 (A.A.) — Burada mü-teveffa Macar başvekilî Kont Te-lekinin Macaristanın Almanya yan-ında felâketli bir harbe sürüklen-gnek tehlikesine maruz bulunduğ-u-nu gördüğü için intihar ettiği zan-nedilmektedir. Budapeşteden alı-nan son haberler, Yugoslav hükü-met darbesini müteakib Almanya -nın Macarlardan Yugoslavyaya kar-şı fiili askeri yardım istediğini is-bat etmektedir. Almanlar taviz ol-arak Macarlara Yugoslavyanın Ba-nat mntakasını vermeği teklif et-mişlerdir. Almanya, teklifi reddet-tiği takdirde Macaristanı parçala-makla tehdit etmiş ve bu talebe müvazi olarak şiddetli bir siyasi taz-yik de yapmıştır.

Kont Teleki Macar askeri ric-a-lının mukavemeti imkânsız kılan tavir ve hareketlerini görünce bü-yük bir yeise düşmüştür. Macar mil-leti ekseriyetinin herhangi bir şe-killde harbe iştirak aleyhinde bu-lunduğu muhakkaktır.

Millet, Telekinin intiharından sonra gözlerini naib Horty'ye çe- -virmiş bulunmaktadır. Herkes, ami-ralin memleketin bitaraflığını mu-bahafaza ederek Macar ordusunun Hitlerin emellerini tahakkuk ettir-mek için kullanılmasına mâni ola -masını ümid etmektedir. Tehlikenin ne kadar yakın olduğunu pek az kimsenin idrak ediyor.

Budapeşte Alman motörli kut'aları

Bu arada Alman kut'aları Yu-goslav hududuna doğru Macaristan dan geçmeğe devam etmektedir. Dün halk, Budapeşte sokakları -ndan uzun Alman motörli nakhiye kollarının geçişini seyretmiştir. Bom bardaman ve nakhiye tayarreleri de Budapeşte üzerinden uçarak git -mişlerdir.

Macaristanda tedbirler

Budapeşte 5 (A.A.) — Hükü-metçe itihaz edilen bir karar mu-cibince Macar doktorları ve ecza-cıların shhiye makamlarına 15 Ni-sandan evvel isimlerini ve adresle-rini bildireceklerdir.

Yugoslavya başvekilinin tazyiği

Belgrad 5 (A.A.) — Radyo, Yugoslav başvekilî General Si-moviciğin Kont Telekinin ölümünden dolayı Macar hükümetine bir ta-ziyet telgrafı çektiğini bildirmek -tedir.

Yugoslav zırlı fırkası

Budapeşte 5 (A.A.) — Stefanî: Cenubi Macaristandan gelen ha-berlere göre Boranya eyaletinde bir Yugoslav zırlı fırkası bulunmak -tedir.

Yugoslavya tarafındaki Macar hududu kapatılmıştır.

Macar gazetesine göre

Budapeşte 5 (A.A.) — Bu ak-samki Maggar Orsay gazetesi ilk sayfasında ve büyük başlıklarla Yu-goslavhanın umumî seferberliğini ve Yugoslav — Macar hududunun kapatılmış olduğunu bildirmekte -dir. Bu hükümet gazetesine göre, Tuna ve Drave üzerinde bir köşe teşkil eden Macar — Yugoslav hu-dudunda motörli bir Yugoslav tü-meni mevzi almıştır. Yugoslav -Macar hududu boyunca da, Yugos-lav arazisinde, köprülere ve yollara dinamitler konulmuştur.

Mühim bir toplantı

Budapeşte 5 (A.A.) — Baş -vekil ve hariciye nazır Bardossy'nin ziyaseti altında Macar nazırları mühim bir içtima akdetmektedir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemize çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene	Ay	Ay	Ay	Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Türkiye	1400	700	400	50
Yunan	2340	1220	710	270
Enebe.	2700	1400	800	~

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmaz. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevab için mektublara 10 kurusluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Tlgraf : Son Posta

Telefon : 20203

Yugoslavya harbe hazır vaziyette

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lunması hakkındaki emirnamesi ile harb tehlikesi hakkındaki hükümet beyanamesi bütün Yugoslavyada duvarlara asılmıştır. Yugoslavya ile Macaristan, Romanya ve Bulgaris-tan arasında telefon muhabereleri durmuştur. Almanya ve İtalya ile de muhabere pek güçlükte yapı-lmakta ve yalnız resmi muhaberele kabul edilmektedir. Yugoslav tay-yare teşekkülleri bugün öğleden biraz sonra hudud istikametinde Belgrad üzerinde uçmuşlardır. Baş-vekil General Simovici hükümetin Belgradı terke hazırlanmasını em-retmiştir.

Nevyork 5 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Associated Press'in Belgradtan vaziyet hakkında aldığı malûmat-a göre silâh taşınmağa elverişli bütün erkekler askeri hizmete çağırılmıştır.

Yugoslav hariciye nazırının beyanati

Atina 5 (A.A.) — Katimerini gazetesi, Belgraddaki hususi mu-habirinin Yugoslavya hariciye na-zırını Ninçic ile yaptığı bir itilâkı neğretmektedir. Nazır Yunan or-dusunun kahramanlığından dolayı tebrik ettikten sonra bilhassa sun-ları ilâve etmiştir:

Ben şahsen Yugoslavyayı harb fırtınasından uzaklaştırmak için elimden geleni yaptım. Hükümet imza edilen itilâf kabul etmişti ve Yugoslav devletinin hakimiyete ilâkadar bazı noktaların tes-bit için müzakerelere başlanmış-tı. Tarzı hareketimizi tesbit etmek yani hiç kimsye karşı düşmanlık beslemediğimizi, fakat yegâne he-defimizin millî istiklâlin temini olduğunu tasrih etmek için başla-yana bu müzakereler inkişat uğ-radı.

Masallar

Nazır, bundan sonra Alman ve İtalyan matbuatının Yugoslavyaya hakısı hücumlarından bahsederek demiştir ki:

«Tamsıvarda Almanlara ve Dal-maçyada İtalyanlara karşı yapıldığı iddia edilen fena muamele-lerin bir masaldan ibaret oldu-ğuna dair müsbet deliller göster-di. Buna rağmen bu yanlış id-diaları tashih etmek istemediler. Biz hüsnü niyetle hareket eden insanlarız. Buna rağmen hâdiseler-in inkişafını beklemekten başka bir şey yapamayız.»

«Biz korkmayız»

Ninçic, netice olarak şunları söylemiştir:

«Milletimiz mazide başka taar-ruzlara da karşı durdu. Biz kork-mayız. Eğer çarpışmak lâzım gel-irse çarpışacağız. Vazifemizi ya-pacağımızdan herkes emin olabi-lir.»

Katimerini gazetesi, aynı za-manda Belgraddaki Türkiye se-firile yaptığı bir mülakat da neş-retmektedir.

Yolcu trenleri tahdid edildi

Belgrad 5 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Belgrad radyosu, Yugoslav demiryollarında yolcu trenlerinin 5 Nisanın itibaren son derece tah-did edileceğini bildirmiştir. Seyahat etmek isteyenlerin hususi mü-sade almaları lâzım geldiği ilân edilmiştir.

Alman yalan haberleri tekliz ediyor

Belgrad 5 (A.A.) — Avala: Almanyanın Lubliana baskon -sulosu Dr. Hans Broch, Drave e-yaleti valisi Dr. Vatlacen'i ziyaret ettikten sonra matbuata aşağıda-ki beyanatta bulunmuştur:

«Son günlerde cereyan eden bâ-diseler münasebetle bazı cenebi radyo istasyonlarının Slovyanda bazı cebir hareketleri yapıldığından uzun uzadıya bahsettikleri te-sessürle müşahade edildi. Bazı uy-durma ve asılsız haberler yayıldı. Radyolarda zikredilen mahallerde yaptığım tahkikat neticesinde bü-tün bu haberlerin esasız olduğ-u-nu gördüm. Almanlara karşı dü-rüst hareketle bulunduğundan, ne-zaketinden ve misafirperverliğin-den dolayı Drave eyaleti ahalisine karşı minnettarım.»

Amerika Alman deniz atâşesinin de geri çekilmesini isteyecekmış

Nevyork 5 (A.A.) — Royter: Nevyork Daily News gazetesinin Vasington muhabiri bildiriyor:

Amerika hükümetinin yakında Alman deniz atâşesi visamiral Witt-höft - Emden'in geri çağırılmasını istemesi muhtemel olduğu Vasing-tonun resmi mahfellerinde şararla söylenmektedir.

Irakta hükümet darbesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

mektedir. Irak'taki vaziyet henü müphem olmakla beraber son ha-berlere göre parlâmentonun salâ-hiyetleri tahdid edildiği ve kra-naibi devlet merkezinde bulunm-dığı bir sırada Raşid Ali İktidar-almâğa muvaffak olmuştur. Raşid Ali'nin Bağdaddaki mahalli baz-askeri kumandanların müzahare-tile resmi daireleri işgal ettiği za-nedilmektedir. Vilâyetlerin bi-vaziyet karşısındaki hattı hareke-leri de meçhuldür.

İngilizler vaziyeti çok iyi telâkî ediyorlar

Londra 5 (A.A.) — Reuter aj-an-sının diplomatik muharriri yazı-yor:

Irakta, kral naibi yok iken v-parlâmento da tatilde bulunurken Raşid Ali'nin bir hükümet darbe-sile iktidarı ele almış olduğu te-eyyid etmektedir.

Raşid Ali, İktidardan düşürül-düğündenberi muğber bulunuyor-du. İngiliz bilhassa Raşid Ali'nin Alman ilâleyhtarı fikirleri ol-duğunu gördüklerinden onu kul-lanmakta tereddüd etmeyecekler-di. Bu İngiliz aleyhtarı darbe bi-zim zararımıza dönebilir. Husus-ile ki Raşid Ali'nin arkasında or-dunun bazı unsurları bulunmakta-dır.

Londranın salâhiyetli mahfelle-rinin mütealeması göre, vaziyet ciddi olmakla beraber vahim de-ğildir. İngiltere hükümeti ve o-nun Bağdaddaki mümessili Sir Kinahan Comvallis -bu zat Ara-bistanda uzun tecrübelerle sahib-dür- vaziyeti yakından takib edi-yorlar. Londranın salâhiyetli mah-fellerinde kaydediliyor ki, İngil-liz - Irak münasebetlerinin kesil-mesi mevzuabâhs değildir. Ve iki memleket arasında mevcut muah-hede tamamilen mer'iyette kalmak-tadır.

Adua da zapt edildi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

bulunuyoruz. Bu şehir civarında bir İtalyan taburu baskına uğra-tılarak esir edilmiştir. Asmarada alınan esirlerin yekünü, 4.000 i İtalyan olmak üzere 5000 e yak-lamıştır. Bir çok harb levazımı şimendifer, lokomotif ve vagonla-rı da ele geçirilmiştir.

Habeşistanda: Şiddetli bir mu-harbeden sonra kuvvetlerimiz A-vaş nehri üzerinde mühim bir mü-dafa mevziini zaptetmişlerdir. Diğer bütün mmtakalarda iler ha-reketimiz muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu meyanda cenubi Afrika kuvvetlerinin, aralarında bir liva kumandanı bulunan bir-çok esir aldıkları zikre şayan-dır.

Kahire 5 (A.A.) — Resmî sö-zü. Libyadaki harekât hakkında şunları söylemiştir:

Almanlar taarruzda üç hafta geç kalmuşlardır. Zira bu taarruz mü-hemel olarak bizi bir miktar kıtaatı Libyaya çekmeğe mecbur etmek su-retile Entre üzerine tazyikimizi ha-fifletmeğe matuftur.

İngiliz sözcüsünün beyanati

Kahire 5 (A.A.) — Bingaziyi son İngiliz kıt'alarından bir çeyrek saat evvel terketmiş olan resmî bir sözcü dün Libyadaki İngiliz ger-hareketi hakkında şu beyanatta bu-lunmuştur.

Düşmanın, emniyetle muharebe verebileceğimize kani bulunduğ-u-muz noktaya kadar gelmesine mü-sade edeceğiz. Harekâtın batı çö-lündeki inkişafını Graziani ordusu geçen sene Sidi-Barraniye woğru ilderlediği zamanki vaziyete tama-men müşabihdir. İlerlemiş olan haf-if kıtaatımız, halen düşmanın kuv-vethi hücumuna maruz brnlemek mecnunane bir hareket olurdu. Bu-na binaen, kıtaatımız hazırlanmış olan mevzilerde tahahşüd etmek için tam bir intizam dahilinde çe -kilmişlerdir.

İngiliz başkumandanlığının pek güzel söylediği gibi düşmanın he-zimeti çölda bir parçanın ziyandan çok daha mühimdir.

Adisababaya 145 kilometre

Kahire 5 (A.A.) — Diredaue -da ilerleyen cenubi Afrika kuvvet-leri Adisababaya takriben 145 ki-lometre mesafede bulunan Avaş nehrini geçmişlerdir.

Avaş ırmağı geçildi

Meşhur SINGER Saatleri

Hiçbir zam görmeksizin eski fiyatlarla satılmaktadır. SINGER saatinin kalitesi yüksek mübayaaya şeraiti faydalıdır.

Cep saati Kromdan arkası fantazi 22 Lira
» » Çelikten » » 28 »
» » Kromdan » » Çok ince 25 »
» » Gümüş » » 30 »

Çuuz saatler hakiki tasarrufu temin etmez. Saatin kalitesi yüksek, mübayaaya şeraiti faydalı olmalıdır. Türkiye'de evsafının yüksekliğe şöhret bulan SINGER saatleri bütün faydaları câmidir.

Çünkü; diğer marka saatlerden ucuzdur, tasarrufu temin eder.

Çünkü; hayatınızda sizi başka saate muhtaç etmez.

Çünkü; onbeş sene zarfında tamir parası vermezsiniz. Bu fırsattan istifade etmek isteyen taşra müşterilerimiz bedelini posta vasıtasıyla peşin gönderdiklerinde posta ücreti tarafımıza aid olmak üzere saat gönderilir.

D İ K K A T: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. — İstanbulda subemiz yoktur.

SINGER SAATLERİ Mağazası, İstanbul, Eminönü caddesi No. 8.

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaatı İlanları

Gösterilecek yerde 40.385 lira 90 kuruş keşif bedelli bina inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhaleci 7-4-941 Pazartesi günü saat 15 de İzmir Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 9029 liradır. Şartname, keşif ve resimleri 202 kuruşa komisyonundan alınır. Talimatın kanunî vesikaları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri (2158) (2251)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kanun tarihlerinde çekilecektir.

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı

Baleogukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

İstanbul dördüncü İca memurluğundan:

Paraya çevrilmesine karar verilen Philips marka radyo, sandalya, halı, masa vesair buna mümasil hane eşyasının birinci açık arttırması 12/4/941 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 10 da İstanbulda Lâleliye Tayyare apartmanının 3. numaralı dairesinin 23 numarasında yapılacak ve kıymetlerinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı surette ikinci açık arttır. masının 15/4/941 tarihine tesadüf eden Salı günü aynı mahâl ve saatte yapılacağı ilân olunur. 940/373

Doktor I. Zati Üget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık maktu	500 kuruş
1 nci sahife	400 "
2 nci sahife	250 "
3 ncü sahife	200 "
4 ncü sahife	100 "
İç sahife	60 "
Son sahife	50 "

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarife müzden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Postanın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

İstanbul borsası

5/4/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış
Londra 1 Sterlin	5.24
New-York 100 Dolar	132.20
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.98
Atina 100 Lrahmi	0.0975
Madrid 100 Peçeta	12.9375
Belgrad 100 Dinar	3.175
Yokohama 100 Yen	31.1375
100 İsviç. Fr.	31.0975
Altın	24.95
Külçe altın 24 ayar	328

Esham ve Tahvilât
Muamele yok

RADYO

PAZAR 6/4/941

9: Saat ayarı, 0.03: Ajans haberleri, 9.18: Marşlar ve hafif parçalar (Pl.), 9.45: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Hafif şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Türkü ve oyun havaları, 13.25: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.50: Kadınlar fasıl heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Ziraat takvimi, 19.50: Solist okuyucular, 20.15: Konuşma, 20.30: Oyun havaları, şarkı ve türküler, 21: Meşhur operalar (Pl.), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve ajans spor servisi, 22.50: Cazband (Pl.).

Yeni neşriyat

İslâm - Türk Ansiklopedisi Muhtül maarif — Bugün intişar den 11 inci sayılı ahret ve alle gibi mühim mevzulara tahsis olmuştur: 1. Kur'an nazarında ahret: Ömr Rıza Doğrul, 2. Din alimlerine, feylesoflara, müta savvıfaya ve bazı mütefekkilere göre ahret: Profesör İsmail Hakkı İzmirli, 3. Ahir zaman hakkındaki haberlerin mahiyeti: Profesör Kâmil Miras, 4. İslâm hukukundan aile: Temyiz Mahkemesi Reisi Ali Hilmet Berk, 5. Misyoner ve Müsteşriklerin yazdığı İslâm Ansiklopedisinin hata ve noksanları: Hüseyin Namık Orkun, 6. Bıclık ve dua: Orhan Seyfi Orhun.

Portreler — Yazı arkadaşımız Hüsamettin Bozok son neşretmiş oluğu «Portreler» adlı eserinde Walt Witman, Victor Hugo, Tolstoy, İbsen Mayakovski, Jack London, Maksim Gorki gibi Avrupalı ve Amerikalı büyük ediblerin san'at şahsiyetlerini tahlil etmektedir. Orijinal bir üslub ve ifade kullanan müellif, «Zola» adlı eserinden sonra memleket kütüphanesine küçük hacimde, fakat emek mahsulü bir eser kazandırmış oluyor. Fiyatı 30 kuruş olan bu kitabı bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz. Bütün kitabelarda bulunur.

Kansızlık; Hastalık nakahetini uzatır!...

DESCHENS kan kuvvet şurubu ise kanı tazeliyerek hastalık zehirlerini yok eder, vücudu yeniden hayata kavuşturur. Hastalıktan erken kurtulmak için DESCHENS kan kuvvet şurubu. Hastalıklara mukavemete hazırlanmak için DESCHENS kan kuvvet şurubu.

DESCHENS

HER ECZANEDE BULUNUR REÇETESİZ SATILIR

Tünel saatleri

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

Görülen lüzum üzerine 7 Nisan 1941 Pazartesi gününden itibaren tünel seferleri işarı ahire kadar aşağıda gösterilen saatler zarfında işletileceği sayın yolculara ilân olunur. (2715)

Saat	
8 den 10 a kadar	
12 den 13 e kadar	
16,30 dan 20,30 a kadar	

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

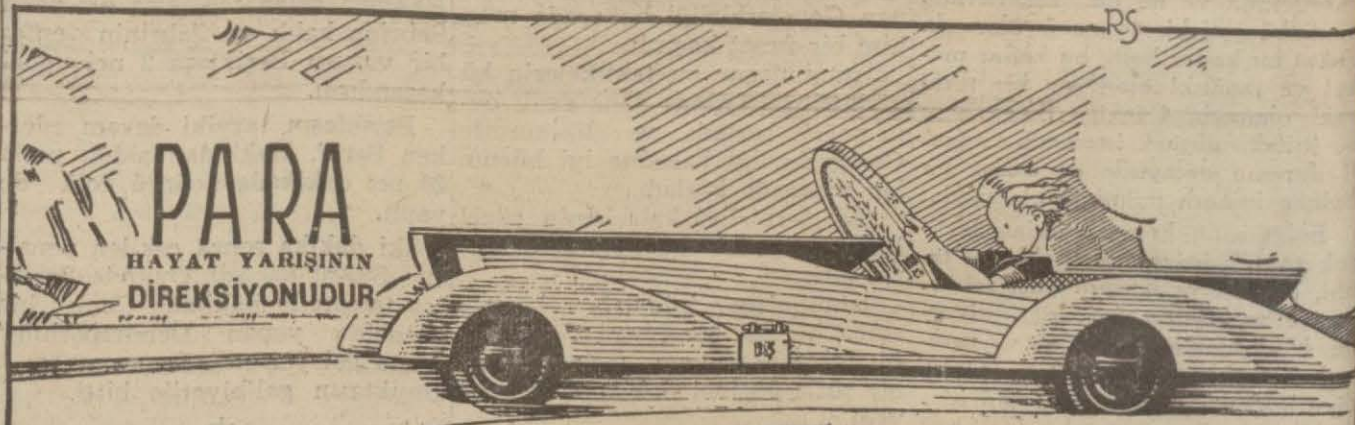
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIGİL

BİLUMUN İTFAIYE PASİF KORUNMA MALZEMELER FABRİKA

A. SAMURKAŞ

İdarehane Perşembepazar caddesi No. 50 Galata - İstanbul. Telefon: 41362. Telgraf: SAMURMAZ

PARA
HAYAT YARIŞININ
DİREKSİYONUDUR

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMIYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları
1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000.— lira
3 " 1000 "	— 3000.— "
2 " 750 "	— 1500.— "
4 " 500 "	— 2000.— "
8 " 250 "	— 2000.— "
35 " 100 "	— 3500.— "
80 " 50 "	— 4000.— "
300 " 20 "	— 6000.— "

Maliye Vekâletinden

1 — 0,5 ilâ 1,5 tona kadar panel tipi karuserli Ford, Şevrole, enternasyonal Opel markalardan herhangi birinden olmak şartile beş adet kamyonet veya bu tipte karuserli bulunmadığı takdirde gene aynı markalardan beş adet «Şasi» kamyonet alınacaktır.

Mezkûr sikketlerde kamyonet bulunmadığı takdirde 2 ilâ 3 tona kadar aynı tip karuserli veya «Şasi» Fargo, Doç, enternasyonal Bussing markalı olmak şartile dört tane kamyon satın alınacaktır.

«Alınacak kamyonet veya kamyonlardan Panel tipi» orijinal karuserli bulunmadığı takdirde mevcut nümune ve fenni şartnamesinde münderiç vasıflara göre yerli olmak üzere adederine göre karuseri yapırlıcaktır.

2 — 0,5 ilâ 1,5 tona kadar kamyonet Şasilerin beheri 3500 liradan beş adedinin muhammen bedeli 17500 liradır. Panel tipinde yaptırılacak karuserlerin beheri 1500 liradan beş adedinin muhammen bedeli 7500 lira olup beş adet karuser ve şasinin mecmu muhammen bedeli 25000 liradır.

2 ilâ 3 tona kadar kamyon şasilerin beheri 5500 liradan dört adedinin muhammen bedeli 22000 liradır. Panel tipinde dört adet karuserin beheri yine 1500 liradan 6000 lira olup dört adet karuser ve şasinin mecmu muhammen bedeli 28000 liradır.

3 — Muvakkat teminatları: Beş adet «şasi ve karuseri» kamyonetin 1875 lira ve dört adet «şasi ve karuseri» kamyonun 2100 liradır.

4 — Şartnameler Maliye Vekâleti levazım müdürlüğünde veya İstanbulda Dolmabahçe maliye evrakı matbuu ambarından bedelsiz olarak verilir.

5 — Pazarlık 21/4/941 tarihinde Pazartesi günü saat 14 de Maliye Vekâleti levazım müdürlüğünde müteşkil eksitme komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektubule birlikte muayyen gün ve saatte komisyonda bulunmaları. «1897-2658»

Türkiye KIZILAY CEMİYETİ

Umumî Merkezinden:

Cemiyetimizin idaresinde bulunan Afyonkarahisar madensuyu şişelerini koymak üzere asgari 7500, azami 15000

SANDIK YAPTIRILACAKTIR.

Bu sandıkların tahta ve çivisi cemiyet tarafından verileceğinden yalnız imaliyesi açık münakasaya konmuştur. Münakasa günü: 11 Nisan 941 saat 14,30 dadır. Taliblerin şartname ve şema için İstanbulda Mimar Vedad caddesinde «Kızılray Hanında» Kızılray Deposu Direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

DENİZ, KARA ve TUNA VASİTALARİLE

Avrupaya ve Avrupadan, beynelmilel her nevi nakliyat gümrük ve transit işleri.

K. A. MÜLLER ve Şki.

Galata Voyvoda Caddesi Minerva Han Telefon: 40090

Telgraf: Transport